

YASA'NIN TEKRARI

¹ Bunlar Moşe'nin Yarden'in ötesinde, çölde, Suf'un karşısındaki Arava'da, Paran, Tofel, Laban, Hazerot ve Dizahav arasında bütün İsrail'e söylediği sözlerdir. ² Horev'den Seir Dağı yoluyla Kadeş-Barnea'ya on bir günlük bir yoldur. ³ Heşbon'da yaşayan Amorlular'ın Kralı Sihonu ve Edrei'deki Aştarot'ta yaşayan Başan Kralı Og'u vurduktan sonra, ⁴ kırkıncı yıl, on birinci ayın birinci günü Moşe, Yahve'nin kendisine verdiği buyrukların hepsini İsrail'in çocuklarına söyledi. ⁵ Yarden'in ötesinde, Moav ülkesinde Moşe bu yasayı şöyle duyurmaya başladı: ⁶ “Tanrımız Yahve Horev'de bizimle konuştu ve şöyle dedi, 'Bu dağda yeterince yaşadınız. ⁷ Dönüp yola çıkın ve Amorlular'ın dağlık bölgesine ve oraya yakın bütün yerlere, Arava'da, dağlık bölgede, ovada, güneyde, deniz kıyısında, Kenanlılar ve Lübnan'da büyük nehre, Fırat Nehri'ne kadar gidin. ⁸ İşte, ülkeyi önünüze koydum. Girin ve Yahve'nin atalarınıza, Avraham'a, İshak'a ve Yakov'a, onlara ve kendilerinden sonra onların soyuna vereceğine dair ant içtiği ülkeyi mülk edin.” ⁹ O sırada sizinle konuşup şöyle dedim: “Ben sizi tek başıma taşıyamam. ¹⁰ Tanrınız Yahve sizi çoğalttı; ve işte, bugün çok sayıda gökteki yıldızlar gibisiniz. ¹¹ Atalarınızın Tanrısı Yahve, sizi olduğunuzdan bin kat daha fazla kılsın ve söz verdiği gibi sizi kutsasın! ¹² Sorunlarınıza, yüklerinize, çekişmelerinize ben tek başıma nasıl

katlanabilirim? ¹³ Oymaklarınız arasından saygın, anlayışlı bilge adamları alın, ben de onları üzerinize baş olarak atayacağım.” ¹⁴ Bana yanıt verip dediniz: “Söylemiş olduğun şeyin yapılması iyidir.” ¹⁵ Bunun üzerine oymaklarınızdan bilge ve saygın adamların başlarını aldım ve onları üzerinize başlar, binbaşılar, yüzbaşılar, ellibaşlar ve onbaşlar ve oymaklarınıza göre görevliler yaptım. ¹⁶ O zaman hakimlerinize şöyle buyurmuştum: “Kardeşlerinizin arasındaki davaları dinleyin ve bir adamla kardeşi ve onunla birlikte yaşayan yabancı arasında doğrulukla hükmedin. ¹⁷ Hüküm verirken taraf tutmayacaksınız; küçüğü de büyüğü gibi dinleyeceksiniz. İnsan yüzünden korkmayacaksınız, çünkü hüküm Tanrı'nındır. Sizin için çok zor olan davayı bana getireceksiniz, ben de onu dinleyeceğim.” ¹⁸ O zaman yapmanız gereken her şeyi size buyurmuştum. ¹⁹ Tanrımız Yahve'nin bize buyurduğu gibi Horev'den yola çıktık ve Amurlular'ın dağlık bölgesine giden yolda gördüğünüz o büyük ve korkunç çölden geçtik; ve Kadeş Barnea'ya geldik. ²⁰ Size şöyle dedim: “Tanrımız Yahve'nin bize vermekte olduğu Amurlular'ın dağlık bölgesine geldiniz. ²¹ İşte, Tanrınız Yahve ülkeyi önünüze koydu. Çıkın, atalarınızın Tanrısı Yahve'nin size söylediği gibi mülk edinin. Korkmayın, yılmayın.”

²² Hepiniz yanıma gelip şöyle dediniz: “Önümüzden adamlar gönderelim, bizim için diyarı araştırsınlar, gitmemiz gereken yol ve gideceğimiz kentler hakkında bize haber getirsinler.”

²³ Bu şey beni hoşnut etti. Her oymaktan bir

adam olmak üzere on iki adamınızı aldım. ²⁴ Dönüp dağlık bölgeye çıkıp Eşkol Vadisi'ne geldiler ve orayı araştırdılar. ²⁵ Ülkenin ürünlerinden bir kısmını ellerine alıp bize getirdiler ve bize tekrar haber getirip, “Burası Tanrımız Yahve'nin bize verdiği iyi bir ülkedir” dediler.

²⁶ Yine de yukarı çıkmadınız ve Tanrınız Yahve'nin buyruğuna karşı isyan ettiniz. ²⁷ Çadırlarınızda söylenip şöyle dediniz: “Yahve bizden nefret ettiği için, bizi yok etmek üzere Amurlular'ın eline teslim etmek için bizi Mısır diyarından çıkardı. ²⁸ Nereye çıkıyoruz? Kardeşlerimiz, ‘O halk bizden büyük ve uzundur’ diyerek yüreklerimizi erittiler. ‘Kentler büyüktür, gökyüzüne kadar da surludur. Üstelik orada Anakoğulları'nı da gördük!’”

²⁹ Sonra size, “Dehşete kapılmayın” dedim. “Onlardan korkmayın. ³⁰ Önünüzden gitmekte olan Tanrınız Yahve, Mısır'da gözlerinizin önünde sizin için yaptığı her şeye göre sizin için savaşıacaktır, ³¹ ve çölde bu yere gelinceye kadar gittiğiniz bütün yolda, Tanrınız Yahve'nin bir adamın oğlunu taşıdığı gibi sizi nasıl taşıdığını gördünüz.”

³² Ancak, çadırlarınızı kurmak üzere size yer aramak, gitmeniz gereken yolu size göstermek için geceleyin ateşte ve gündüzleri bulutta, ³³ önünüzden yolda giden Tanrınız Yahve'ye bu şeyde inanmadınız. ³⁴ Yahve sizin sözlerinizin sesini duydu ve öfkelendi ve şöyle ant içti: ³⁵ “Atalarınıza vermeye ant içtiğim güzel ülkeyi, bu kötü kuşağın bu kötü adamlarından, Yefunne oğlu Kalev dışında hiç kimse kesinlikle görmeyecektir. ³⁶ O görecektir.

Ayak bastığı diyarı ona ve çocuklarına vereceğim, çünkü o tümüyle Yahve'nin peşinden gitti.”

³⁷ Yahve sizin yüzünüzden bana da kızıp şöyle dedi: “Sen de oraya girmeyeceksin.

³⁸ Önünde duran Nun oğlu Yeşu oraya girecek. Onu yüreklendir, çünkü o, ülkeyi İsrail'e miras edindirecektir. ³⁹ Tutsak alınacaklarını ya da öldürüleceklerini söylediğiniz çocuklarınız, bugün iyiyi ve kötüyü bilmeyen çocuklarınız da oraya girecekler. Onu onlara vereceğim, onlar da onu mülk edinecekler. ⁴⁰ Ama siz dönün ve Kızıldeniz yolundan çöle doğru yol alın.”

⁴¹ O zaman siz bana şöyle yanıt verdiniz: “Yahve'ye karşı günah işledik. Tanrımız Yahve'nin bize buyurduğu her şeye göre çıkıp savaşağız.” Her biriniz savaş silahlarını kuşandı ve dağlık bölgeye çıkmakla haddinizi aştınız.

⁴² Yahve bana şöyle dedi: “Onlara de ki, 'Çıkmayın ve savaşmayın; çünkü ben aranızda değilim, düşmanlarınızın önünde vurulmayasınız.'”

⁴³ Böylece size söyledim, ama dinlemediniz; ama siz Yahve'nin buyruğuna karşı isyan ettiniz, küstahlık ettiniz ve dağlık bölgeye çıktınız. ⁴⁴ O dağlık bölgede yaşayan Amorlular size karşı çıktılar, sizi arılar gibi kovaladılar, Seir'de, Horma'ya kadar sizi yendiler. ⁴⁵ Siz geri döndünüz ve Yahve'nin önünde ağladınız, ama Yahve sesinizi dinlemedi, kulağını size döndürmedi. ⁴⁶ Böylece kaldığınız günlere göre, Kadeş'te birçok günler oturdunuz.

2

¹ Sonra döndük ve Yahve'nin bana söylediği gibi Kızıldeniz yolundan çöle doğru yola çıktık; Seir

Dağı'nın çevresinde günlerce dolaştık.

² Yahve benimle konuşup şöyle dedi, ³ “Bu dağın çevresinde yeterince uzun dolandınız. Kuzeye dönün. ⁴ Halka buyurup deyin: 'Seir'de oturan kardeşlerinizin, Esav'ın çocuklarının sınırından geçeceksiniz; ve sizden korkacaklar. Bu nedenle dikkatli olun. ⁵ Onlarla çekişmeyin; çünkü size onların diyarından ayak tabanı basacak kadar bile toprak vermeyeceğim; çünkü mülk olarak Seir Dağı'nı Esav'a verdim. ⁶ Onlardan para karşılığında yiyecek satın alacaksınız. İçmek için suyu da onlardan para karşılığında satın alacaksınız.’ ”

⁷ Çünkü Tanrınız Yahve, ellerinizin tüm işinde sizi kutsadı. Bu büyük çölde yürüdüğünüzü biliyor. Bu kırk yıl boyunca Tanrınız Yahve sizinle birlikteydi. Hiçbir ekşiğiniz olmadı.

⁸ Böylece Seir'de oturan kardeşlerimiz Esav'ın çocuklarının yanından, Arava yolundan Elat'tan ve Esion Geber'den geçtik. Dönüp Moav Çölü yolundan geçtik.

⁹ Yahve bana şöyle dedi: “Moav'ı rahatsız etme, onlarla savaşa girişme; çünkü Ar'ı mülk olarak Lut'un çocuklarına verdim.”

¹⁰ (Daha önce orada Emler yaşıyordu; büyük ve kalabalık bir halktı ve Anaklılar kadar uzun boy-luydu. ¹¹ Bunlar da Anaklılar gibi Refalar sayılırlar; ama Moavlılar onlara Emler derler. ¹² Geçmişte Horlular da Seir'de yaşardı, ama Esav'ın çocukları onların yerini aldı. İsraililer, Yahve'nin kendilerine verdiği mülkü olan ülkeye yaptığı gibi, onları önlerinde yok edip onların yerinde yaşadılar.)

13 “Şimdi kalkın ve Zered Deresi'ni geçin.” Zered Deresi'nin üzerinden geçtik.

14 Yahve'nin onlara ant içtiği gibi, ordugâhın ortasından bütün savaş adamlarının kuşağı tükeninceye dek, Kadeş-Barnea'dan Zered Deresi'ne varıncaya kadar geldiğimiz günler otuz sekiz yıldı. 15 Yahve'nin eli de, onları ordugâhın ortasından tükeninceye kadar yok etmek üzere onlara karşıydı. 16 Böylece, halkın arasından bütün savaş adamları tükenip ölünce, 17 Yahve benimle konuşup şöyle dedi: 18 “Sen bugün Moav sınırındaki Ar'ı geçeceksin. 19 Ammonlular'ın sınırına yaklaştığınızda onları rahatsız etmeyin, onlarla çekişmeyin. Çünkü Ammon'un çocuklarına ait diyardan hiçbirini mülk olarak sana vermeyeceğim; çünkü onu mülk olarak Lut'un çocuklarına verdim.”

20 (Burası da Refalar diyarı sayılır. Geçmişte Refalar orada yaşamıştı, ama Ammonlular onlara Zamzumlar derler; 21 Anaklılar gibi çok sayıda ve uzun boylu, büyük bir halktı; ama Yahve onları İsrail'in önünden yok etti ve onlar onların yerine aldı ve yerlerinde yaşadılar). 22 Horlular'ı onların önlerinden yok ettiğinde Seir'de oturan Esav'ın çocukları için yaptığı gibi, onlar da onların yerini aldı ve bugüne dek onların yerinde yaşadılar. 23 Avlar Gaza'ya kadar olan köylerde yaşıyordu: Kaftor'dan çıkan Kaftorlular onları yok edip yerlerinde yaşadılar.)

24 “Kalkın, yola çıkın ve Arnon Vadisi'ni geçin. İşte Heşbon Kralı Amorlu Sihon'u ve ülkesini elinize verdim; mülk olarak onu almaya başlayın

ve onunla savaşa girişin. ²⁵ Bugün gökyüzünün altında olan halklar üzerine, sizin dehşetinizi ve korkunuzu koymaya başlayacağım, onlar sizin haberinizi duyacaklar ve sizin yüzünüzden titreyecek ve acı içinde kalacaklar."

²⁶ Kedemot Çölü'nden Heşbon Kralı Sihon'a esenlik sözleriyle ulaklar gönderip dedim, ²⁷ "İzin ver diyarından geçeyim. Anayoldan gideceğim. Ne sağa ne sola sapacağım. ²⁸ Yemem için bana para karşılığında yiyecek satacaksın; ve içeyim diye bana para karşılığında su vereceksin. ²⁹ Seir'de yaşayan Esav'ın çocukları ve Ar'da yaşayan Moavlılar'ın bana yaptığı gibi, Yarden'den Tanrımız Yahve'nin bize vermekte olduğu ülkeye geçene kadar yalnızca ayaklarımın üzerinde geçeyim." ³⁰ Ama Heşbon Kralı Sihon onun yanından geçmemize izin vermedi; çünkü Tanrımız Yahve, onu bugün olduğu gibi elinize teslim etmek için onun ruhunu katılaştırdı ve yüreğini inatçı yaptı.

³¹ Yahve bana şöyle dedi: "İşte, Sihon'u ve ülkesini senin önünde teslim etmeye başladım. Mülk edinmeye başlayın ki, onun ülkesini miras alasın." ³² Bunun üzerine Sihon, kendisi ve bütün halkı Yahaz'da savaşmak üzere bize karşı çıktı. ³³ Tanrımız Yahve onu önümüze teslim etti; biz de onu, oğullarını ve bütün halkını vurduk. ³⁴ O zaman onun bütün kentlerini aldık ve içinde oturan her kenti, kadınları ve çocukları ile birlikte tamamen yok ettik. Kimseyi bırakmadık. ³⁵ Alıp yağmaladığımız kentlerin yanı sıra yalnızca kendimiz için yağma olarak aldığımız hayvanlar

vardı. ³⁶ Arnon Vadisi kıyısındaki Aroer'den ve vadedeki kentten Gilead'a kadar bizden daha üstün bir kent yoktu. Tanrımız Yahve önümüzde hepsini teslim etti. ³⁷ Yalnız Ammon'un çocuklarının ülkesine, Yabbok Irmağı'nın bütün kıyılarına, dağlık bölgedeki kentlere ve Tanrımız Yahve'nin bizi yasakladığı yerlere yaklaşmadınız.

3

¹ Ondan sonra dönüp Başan'a doğru yola çıktık. Başan Kralı, kendisi ve tüm halkı Edrei'de savaşmak üzere bize karşı çıktı. ² Yahve bana şöyle dedi: “Ondan korkma; çünkü onu, bütün halkıyla ve ülkesiyle birlikte senin eline teslim ettim. Heşbon'da yaşayan Amorlular'ın Kralı Sihon'a yaptığın gibi ona da yapacaksın.”

³ Böylece Tanrımız Yahve Başan Kralı Og'u ve tüm halkını elimize teslim etti. Kimsesi kalmayana dek onu vurduk. ⁴ O zaman onun bütün kentlerini aldık. Onlardan almadığımız bir kent bile kalmadı: Altmış kent, Argov bölgesinin tamamı, Başan'daki Og Krallığı. ⁵ Bunların hepsi yüksek duvarlarla, kapılarla ve sürgülerle sağlamlaştırılmış kentlerdi ve bunun yanı sıra çok sayıda duvarsız köy de vardı. ⁶ Heşbon Kralı Sihon'a yaptığımız gibi, onları da tamamen yok ettik; kadınlar ve çocuklarla birlikte içinde oturulan her kenti tamamen yok ettik. ⁷ Ancak bütün hayvanları ve kentlerden yağmalanan malları kendimiz için yağmaladık. ⁸ O sırada o diyarı, Yarden'in ötesinde, Arnon Vadisi'nden Hermon Dağı'na kadar Amorlular'ın iki kralının elinden aldık. ⁹ (Saydalılar Hermon'a Sirion, Amorlular ise Senir derler.) ¹⁰ Ovadaki

bütün kentleri, bütün Gilead'ı ve bütün Başan'ı, Başan'daki Og Krallığı'nın kentleri olan Saleka ve Edrei'ye kadar ele geçirdik. ¹¹ (Refalar'dan geride kalan yalnızca Başan Kralı Og vardı. İşte, onun yatağı demirden bir yataktı. Yatak Ammon'un çocuklarının Rabba'sında değil mi? İnsan arşınına göre, uzunluğu dokuz arşın, genişliği dört arşındı. ¹² O sırada mülk edindiğimiz bu diyarı, Arnon Vadisi kıyısındaki Aroer'den, Gilead dağlık bölgesinin yarısını ve kentlerini Ruvenliler'e ve Gadiler'e verdim; ¹³ Gilead'ın geri kalanını ve Og Krallığı olan Başan'ın tamamını, Argov bölgesinin tamamını, Başan'ın tamamını Manaşşe'nin yarım oynağına verdim. (Aynı yere Refalar diyarı da denir. ¹⁴ Manaşşe oğlu Yair, Geşurlular ile Maakalılar sınırına kadar olan Argov bölgesinin tamamını ele geçirdi ve onlara Başan'a, kendi adına göre Havvot Yair adını verdi, bugüne kadar böyle denir.) ¹⁵ Gilead'ı Makir'e verdim. ¹⁶ Ruvenliler'e ve Gadlular'a Gilead'dan vadinin ortası sınır olmak üzere Arnon Vadisi'ne kadar, Ammon oğullarının sınırı olan Yabbok Irmağı'na kadar verdim; ¹⁷ Yarden sınır olmak üzere Kinneret'ten Arava Denizi'ne, Tuz Denizi'ne, doğuda Pisga yamaçları altına kadar Arava'yı da verdim.

¹⁸ O zaman size buyurup dedim, “Tanrınız Yahve bu diyarı mülk olarak size verdi. Siz bütün yiğitler, kardeşlerinizin, İsrail'in çocuklarının önünden silahlı olarak geçeceksiniz. ¹⁹ Ancak karılarınız, çocuklarınız ve hayvanlarınız (çok sayıda hayvanınız olduğunu biliyorum), ²⁰ Yahve size verdiği gibi kardeşlerinize de rahat verinceye ve Yarden'in ötesinde Tanrınız Yahve'nin onlara ver-

mekte olduğu mülke onlar da sahip oluncaya dek size verdiğim kentlerde yaşayacaklar. Ondan sonra her biriniz size verdiğim mülküne geri dönecektir.”

²¹ O sırada Yeşu'ya buyurup dedim: “Tanrın Yahve'nin bu iki krala yaptığı her şeyi gözlerin gördü. Yahve gitmekte olduğunuz bütün krallıklara da öyle yapacaktır. ²² Onlardan korkmayacaksınız; Çünkü Tanrınız Yahve'nin kendisi sizin için savaşıyor.”

²³ O sırada Yahve'ye yalvarıp dedim, ²⁴ “Ey Efendi Yahve, hizmetkârına büyüklüğünü, güçlü elini göstermeye başladın. Çünkü gökte ve yerde seninki gibi işler yapabilecek ve seninki gibi kudretli eylemler yapabilecek hangi ilâh var? ²⁵ Lütfen izin ver de geçeyim, Yarden'in ötesindeki güzel ülkeyi, o güzel dağı ve Lübnan'ı göreyim.”

²⁶ Ancak Yahve sizin yüzünüzden bana kızdı ve beni dinlemedi. Yahve bana şöyle dedi: “Yeter! Artık bana bu konu hakkında bir daha konuşma. ²⁷ Pisga'nın zirvesine çık, gözlerini batıya, kuzeye, güneye ve doğuya kaldır ve gözlerinle gör; çünkü bu Yarden'i geçmeyeceksin. ²⁸ Ama Yeşu'yu görevlendir, onu cesaretlendir ve güçlendir; çünkü bu halkın önüne geçecek ve göreceğin o ülkeyi miras olarak onlara aldıracak olan odur.” ²⁹ Böylece Beyt-Peor yakınındaki vadide kaldık.

4

¹ Şimdi, ey İsrail, sana öğrettiğim kuralları ve ilkeleri yapmak için dinle ta ki, yaşayasınız, içeri giresiniz ve atalarınızın Tanrısı Yahve'nin size vermekte olduğu ülkeyi mülk edinesiniz. ² Size buyurmakta olduğum söze bir şey katmayacaksınız

ve ondan bir şey çıkarmayacaksınız ta ki, Tanrınız Yahve'nin size buyurmakta olduğum buyruklarını tutasınız. ³ Yahve'nin Baal Peor yüzünden yaptıklarını gözleriniz gördü; çünkü Tanrınız Yahve aranızdan Baal Peor'un ardından gitmiş olan bütün erkekleri yok etti. ⁴ Ama siz, Tanrınız Yahve'ye sadık olanlar, hepiniz bugün hayattasınız. ⁵ İşte, Tanrım Yahve'nin bana buyurduğu gibi, mülk edinmek için gittiğiniz ülkenin ortasında öyle yapmanız için size kurallar ve ilkeler öğrettim. ⁶ Bu nedenle bunları tutun ve yapın; çünkü tüm bu kuralları duyup, “Gerçekten bu büyük ulus bilge ve anlayışlı bir halktır” diyecek olan halkların gözünde sizin bilgeliğiniz ve anlayışınız budur. ⁷ Çünkü kendisini her çağırdığımızda Tanrımız Yahve'nin bize yakın olduğu gibi, kendilerine bu kadar yakın bir tanrısı olan hangi büyük ulus vardır? ⁸ Bugün önünüze koymakta olduğum bu yasa gibi doğru kuralları ve ilkeleri olan hangi büyük ulus var?

⁹ Ancak dikkatli olun ve canınızı özenle koruyun, gözlerinizin gördüğü şeyleri unutmayasınız ve bunlar yaşamınızın bütün günleri boyunca yüreğinizden kaybolmasın; ama bunları çocuklarınıza ve çocuklarınızın çocuklarına bildirin; ¹⁰ Horev'de Tanrınız Yahve'nin önünde durduğunuz gün, Yahve bana şöyle dedi: “Halkı yanıma topla, ben de sözlerimi onlara işittireceğim ta ki, yeryüzünde yaşadıkları bütün günler boyunca benden korkmayı öğrensinler ve çocuklarına öğretsinler.” ¹¹ Siz de yaklaştınız ve dağın altında durdunuz. Dağ, karanlıkla, bulutla ve koyu

karanlıkla birlikte gökyüzünün yüreğine kadar ateşle yandı. ¹² Yahve sizinle ateşin içinden konuştu; siz sözlerin sesini duydunuz, ama bir biçim görmediniz; sadece bir ses duydunuz. ¹³ O, yapmanızı buyurduğu antlaşmasını, On Buyruk'u size bildirdi. Bunları iki taş levha üzerine yazdı. ¹⁴ Yahve o sırada bana, mülk edinmek üzere geçmekte olduğunuz ülkede yapabilesiniz diye size kurallar ve ilkeler öğretmemi buyurdu. ¹⁵ Çok dikkatli olun; çünkü Yahve'nin Horev'de sizinle ateşin içinden konuştuğu gün hiçbir biçim görmediniz; ¹⁶ kendinizi yozlaştırmayasınız ve kendinize herhangi bir biçimde erkek ya da kadın benzerliğinde, ¹⁷ yeryüzündeki herhangi bir hayvanın benzerliğinde, gökyüzünde uçan herhangi bir kanatlı kuşun benzerliğinde, ¹⁸ toprakta sürünen herhangi bir şeyin benzerliğinde, yeryüzünün altında suda olan herhangi bir balığın benzerliğinde, oyma put yapmayasınız; ¹⁹ ve gözlerinizi gökyüzüne kaldırmayın ve Tanrınız Yahve'nin tüm gökyüzünün altındaki bütün halklara bölüştürdüğü güneşi, ayı ve yıldızları, gökyüzünün bütün ordusunu gördüğünüzde, geri çekilip onlara tapmayasınız ve onlara hizmet etmeyesiniz. ²⁰ Ancak Yahve bugün olduğu gibi kendisine miras halkı olasınız diye sizi alıp demir eritme fırınından, Mısır'dan çıkardı. ²¹ Üstelik Yahve sizin yüzünüzden bana öfkeleni ve Yarden'den geçmemem ve Tanrınız Yahve'nin miras olarak size vermekte olduğu o güzel ülkeye girmemem için ant içti. ²² Ancak benim bu ülkede ölmem gerekiyor. Ben Yarden'in

ötesine geçmemeliyim ama siz geçip o güzel ülkeyi mülk olarak alacaksınız. ²³ Dikkat edin ki, Tanrınız Yahve'nin sizinle yaptığı antlaşmayı unutmayasınız ve Tanrınız Yahve'nin size yasakladığı herhangi bir şeyin biçiminde kendinize oyma put yapmayasınız. ²⁴ Çünkü Tanrınız Yahve yiyip bitiren ateş, kıskanç bir Tanrı'dır. ²⁵ Senin çocukların, çocuklarının çocukları olup uzun süre ülkede kaldığınızda, sonra kendinizi bozduğunuzda, herhangi bir biçime benzer oyma put yaptığınızda ve Tanrınız Yahve'yi kışkırtmak için O'nun gözünde kötü olanı yaptığınızda, ²⁶ bugün göğü ve yeri size karşı tanık tutuyorum ki, mülk edinmek için Yarden'in üzerinden geçmekte olduğunuz ülkede çok geçmeden tamamen yok olacaksınız. Onun üzerindeki günleriniz uzun sürmeyecek, ancak tamamıyla yok olacaksınız. ²⁷ Yahve sizi halkların arasına dağıtacak, Yahve'nin sizi götüreceği uluslar arasında sayınız az kalacak. ²⁸ Orada görmeyen, duymayan, yemeyen, koklamayan, insan eli işi, tahta ve taştan ilâhlara tapacaksınız. ²⁹ Ama Tanrınız Yahve'yi oradan arayacaksınız ve O'nu bütün yüreğinizle, bütün canınızla aradığınızda O'nu bulacaksınız. ³⁰ Baskı altındayken ve bütün bunlar başınıza geldiğinde, son günlerde Tanrınız Yahve'ye dönüp O'nun sesini dinleyeceksiniz. ³¹ Çünkü Tanrınız Yahve merhametli bir Tanrı'dır. O, sizi yüzüstü bırakmayacak, sizi yok etmeyecek, atalarınızın antlaşmasını, onlara içtiği andı unutmayacaktır. ³² Çünkü Tanrı'nın yeryüzünde insanı yarattığı günden beri, sizden önceki geçmiş günleri, gökyüzünün bir ucundan öbür ucuna dek

şimdi bir sorun; bu şey kadar büyük bir şey oldu mu, ya da böylesi duyuldu mu? ³³ Sizin gibi, ateşin içinden konuşan Tanrı'nın sesini duyup da hayatta kalan bir halk oldu mu? ³⁴ Ya da Tanrınız Yahve Mısır'da gözlerinizin önünde sizin için yaptığı şeylere göre, denemelerle, belirtilerle, harikalarla, savaşıla, kudretli elle, uzanmış kolla ve büyük dehşetlerle gidip başka bir ulus içinden kendisi için bir ulusu almaya kalkıştı mı? ³⁵ Yahve'nin Tanrı olduğunu bilirsiniz diye bu size gösterildi. O'nun dışında kimse yok. ³⁶ O, size buyruk vermek için gökten size sesini duyurdu. Yeryüzünde size büyük ateşini gösterdi; ve siz O'nun sözlerini ateşin içinden duydunuz. ³⁷ Atalarınızı sevdiği için onların soyunu seçti; ³⁸ sizden daha büyük ve daha güçlü ulusları önünüzden kovmak, onların ülkesini bugün olduğu gibi miras olarak size vermek üzere, içeri getirmek için sizi kendi varlığıyla, büyük gücüyle Mısır'dan çıkardı. ³⁹ Bu nedenle, bugün yukarıda gökte, aşağıda yeryüzünde bilin ve yüreğinize koyun ki, Yahve'nin kendisi Tanrı'dır. Başka biri yotur. ⁴⁰ Sizin ve sizden sonra çocuklarınızın hali iyi olsun ve Tanrınız Yahve'nin sonsuza dek size vermekte olduğu ülkede günleriniz uzun olsun diye, bugün size buyurmakta olduğum kuralları ve buyrukları tutacaksınız.

⁴¹ Ondan sonra Moşe, Yarden'in ötesinde, gün doğumuna doğru üç kent ayırdı; ⁴² ta ki, komşusunu geçmişte nefreti olmadan kasıtsızca onu öldüren kişi oraya kaçabilsin ve bu kentlerden birine kaçıp yaşayabilsin: ⁴³ Ruvenililer için ovadaki kırsal, çöldeki Beser; Gadlılar için Gilead'da Ramot; ve Manaşşeliler için Başan'daki Golan.

⁴⁴ Moşe'nin İsrail'in çocuklarının önüne koyduğu yasa budur. ⁴⁵ Mısır'dan çıktıklarında Moşe'nin İsrail'in çocuklarına söylediği tanıklıklar, kurallar ve ilkeler bunlardır; ⁴⁶ Yarden'in ötesinde, Beyt Peor'un karşısındaki vadide, yaşayan Amorlular'ın Kralı Sihon'un ülkesinde, Heşbon'da Moşe ile İsrail'in çocukları onları Mısır'dan çıktıklarında vurdular. ⁴⁷ Onun ülkesini ve Yarden'in ötesinde, gün doğumuna doğru bulunan Amorlular'ın iki kralı Başan Kralı Og'un ülkesini; ⁴⁸ Arnon Vadisi'nin kıyısındaki Aroer'den Sion Dağı'na (Hermon da denir) kadar, ⁴⁹ ve Yarden'in ötesinde doğuya doğru, Pisga yamaçları altındaki Arava Denizi'ne kadar bütün Arava'yı aldılar.

5

¹ Moşe bütün İsrail'i çağırdı ve onlara şöyle dedi: “Dinle Ey İsrail, bugün kulaklarınıza söylediğim kuralları ve ilkeleri öğrenin ve onlara uymaya dikkat edin.” ² Tanrımız Yahve Horev'de bizimle bir antlaşma yaptı. ³ Yahve bu antlaşmayı atalarımızla değil, bizimle, bugün burada hayatta olan bizlerle yaptı. ⁴ Yahve dağda ateşin içinden sizinle yüz yüze konuşup, ⁵ (Ben o sırada Yahve'nin sözünü size göstermek için Yahve ile aranızda durdum; çünkü ateşten korktunuz ve dağa çıkmadınız), dedi. ⁶ “Seni Mısır diyarından, esaret evinden çıkararak Tanrının Yahve benim.”

⁷ “Önümde benden başka ilâhların olmayacak.”

⁸ “Kendine yukarıda gökte olanın, aşağıda yerde olanın ya da yerin altında sulara olanın hiçbir benzerini oyma put yapmayacaksın.

9 Onların önünde eğilmeyeceksin, onlara hizmet etmeyeceksin; çünkü ben, senin Tanrın Yahve, benden nefret edenlerin babalar suçunu çocuklarında, üçüncü ve dördüncü kuşağında arayan, ¹⁰ beni seven ve buyruklarımı tutan binlercesine sevgi dolu iyiliğini gösteren kıskanç bir Tanrı'yım."

¹¹ "Tanrınız Yahve'nin adını hor kullanmayacaksınız; çünkü Yahve, adını hor kullananı suçsuz tutmayacaktır."

¹² "Tanrınız Yahve'nin size buyurduğu gibi Şabat Günü'nün kutsallığını korumak için onu tut. ¹³ Altı gün çalışacaksın ve bütün işini yapacaksın; ¹⁴ ama yedinci gün, Tanrınız Yahve için Şabat'tır; ne sen, ne oğlun, ne kızın, ne erkek hizmetçin, ne kadın hizmetçin, ne öküzün, ne eşeğin, ne hayvanın, ne kapılarında olan yabancı, hiçbir iş yapmayacaksınız; ta ki, erkek hizmetçin ve kadın hizmetçin, senin gibi dinlenebilsinler. ¹⁵ Mısır diyarında hizmetçi olduğunu ve Tanrın Yahve'nin seni güçlü ve uzanmış koluyla oradan çıkardığını hatırlayacaksın. Bu nedenle Tanrın Yahve sana Şabat Günü'nü tutmanı buyurdu."

¹⁶ "Tanrın Yahve'nin sana buyurduğu gibi babana ve annene saygı göster ki, günlerin uzun olsun ve Tanrınız Yahve'nin sana vermekte olduğu ülkede işin yolunda gitsin."

¹⁷ "Öldürmeyeceksin."

¹⁸ "Zina etmeyeceksin."

¹⁹ "Çalmayacaksın."

²⁰ "Komşuna karşı yalan yere tanıklık etmeyeceksin."

21 “Komşunun karısına göz dikmeyeceksin. Komşunuzun evini, tarlasını, erkek hizmetçisini, kadın hizmetçisini, öküzünü, eşeğini ya da komşunun hiçbir şeyini arzulamayacaksın.”

22 Yahve bu sözleri dağda ateşin, bulutun ve koyu karanlığın içinden yüksek sesle tüm topluluğunuza söyledi. Başka bir şey eklemedi. Bunları iki taş levhaya yazdı ve onları bana verdi. 23 Dağ ateşle yanarken, karanlığın içinden sesi duyduğunuzda, bütün oymak başlarınız ve ihtiyarlarınız bana yaklaştınız; 24 ve dediniz: “İşte, Tanrımız Yahve bize yüceliğini ve büyüklüğünü gösterdi; biz de O'nun sesini ateşin içinden duyduk. Bugün Tanrı'nın insanla konuştuğunu ve onun yaşadığını gördük. 25 Öyleyse şimdi neden ölelim? Çünkü bu büyük ateş bizi tüketecek. Eğer Tanrımız Yahve'nin sesini bir daha duyarsak, o zaman öleceğiz. 26 Bütün canlılar arasında, bizim gibi ateşin içinden konuşan diri Tanrı'nın sesini duyup sağ kalan kim var? 27 Sen yaklaş, Tanrımız Yahve'nin söyleyeceği her şeyi dinle ve Tanrımız Yahve'nin sana söyleyeceği her şeyi bize söyle; biz de onu duyacağız ve yapacağız.”

28 Benimle konuştuğunuzda Yahve sözlerinizin sesini duydu; ve Yahve bana şöyle dedi: “Bu halkın sana söylediği sözlerin sesini duydum. Söyledikleri her şeyi iyi söylediler. 29 Keşke onlarda öyle bir yürek olsaydı da, hem kendilerine hem de çocuklarına sonsuza dek iyilik olsun diye benden korkup bütün buyruklarımı daima tutsalardı!”

30 “Git onlara, 'Çadırlarınıza dönün' de. 31 Ama sen burada, yanımda dur. Ben de onlara

öğreteceğin bütün buyrukları, kuralları ve ilkeleri sana söyleyeceğim, ta ki mülk edinmek için kendilerine vermekte olduğum ülkede onları yapsınlar.”

³² Bunun için Tanrınız Yahve'nin size buyurduğu gibi yapmaya dikkat edeceksiniz. Sağa ve sola sapmayacaksınız. ³³ Yaşayınız, iyi olasınız ve mülk edineceğiniz ülkede günleriniz uzun olsun diye, Tanrınız Yahve'nin size buyurduğu bütün yolda yürüyeceksiniz.

6

¹ Tanrınız Yahve'nin mülk edinmek için geçmekte olduğunuz ülkede yapmanız için size öğretmeyi buyurduğu buyruklar, kurallar ve ilkeler şunlardır; ² ta ki, yaşamınızın bütün günlerinde sen, oğlun ve oğlunun oğlu sana buyurduğum bütün kuralları ve buyrukları tutarak, Tanrın Yahve'den korkasın ve günlerin uzun olsun. ³ Bu nedenle, dinle ey İsrail, ve bunu yapmaya dikkat et ki, sana iyilik olsun ve atalarının Tanrısı Yahve'nin sana söz verdiği gibi süt ve bal akan diyarda fazlasıyla çoğalasz.

⁴ Dinle ey İsrail: Yahve bizim Tanrımız'dır. Yahve birdir. ⁵ Tanrın Yahve'yi bütün yüreğinle, bütün canınla, bütün gücünle seveceksin. ⁶ Bugün size buyurmakta olduğum bu sözler senin yüreğinde olacaktır; ⁷ ve bunları çocuklarına özenle öğreteceksin ve evinde oturduğunda, yolda yürürken, yattığında ve kalktığında onlardan söz edeceksin. ⁸ Onları elinin üzerine bir işaret olarak bağlayacaksın ve gözlerinin arasında alın

bağı olacaklar. ⁹ Bunları evinin kapı sövelerine ve kapılarının üzerine yazacaksın.

¹⁰ Öyle olacak ki, Tanrın Yahve, senin bina etmediğin büyük ve iyi kentlere, senin doldurmadığın bütün iyi şeylerle dolu evleri, ¹¹ senin kazmadığın kazılmış sarnıçları ve senin dikmediğin bağları ve zeytin ağaçlarını sana vermek üzere, atalarına, Avraham'a, İshak'a ve Yakov'a ant içtiği diyara seni getirecek ve yiyip doyacaksın, ¹² o zaman seni Mısır diyarından, esaret evinden çıkararak Yahve'yi unutmaktan sakın. ¹³ Tanrın Yahve'den korkacaksın; ve O'na hizmet edeceksin ve O'nun adıyla ant içeceksin. ¹⁴ Çevrenizdeki halkların ilâhları olan başka ilâhların ardınca gitmeyeceksiniz. ¹⁵ Çünkü Tanrın Yahve aranızda kıskanç bir Tanrı'dır, öyle ki, Tanrınız Yahve'nin öfkesi sana karşı alevlenmesin ve seni yeryüzünden yok etmesin. ¹⁶ Tanrınız Yahve'yi Massa'da denediğiniz gibi denemeyeceksiniz. ¹⁷ Tanrınız Yahve'nin buyruklarını, tanıklıklarını, size buyurduğu kuralları özenle tutacaksınız. ¹⁸ Yahve'nin gözünde doğru ve iyi olanı yapacaksınız; öyle ki, sana iyilik olsun, ¹⁹ ve içeri girip, Yahve'nin söylediği gibi bütün düşmanlarını önünden kovmak için atalarına ant içtiği güzel ülkeyi mülk olarak alsın.

²⁰ Oğlun ileride sana, “Tanrımız Yahve'nin size buyurduğu tanıklıklar, kurallar ve ilkeler ne anlama geliyor?” diye sorunca, ²¹ o zaman oğluna, “Mısır'da Firavun'un köleleriydik” diyeceksin. “Yahve güçlü eliyle bizi Mısır'dan çıkardı; ²² ve Yahve Mısır'da, gözlerimizin önünde, Firavun'un

üzerinde ve onun bütün evi üzerinde büyük ve dehşet verici belirtiler ve harikalar gösterdi; ²³ ve atalarımıza ant içerek söz verdiği ülkeyi bize vermek üzere bizi içeri getirmek için oradan çıkardı. ²⁴ Yahve bize bütün bu kuralları tutmamızı, her zaman iyiliğimiz için Tanrımız Yahve'den korkmamızı ve bugün olduğu gibi biz sağ kalalım diye buyurdu. ²⁵ Tanrımız Yahve'nin önünde tüm bu buyrukları O'nun bize buyurduğu gibi dikkatle yaparsak, bizim için doğru olacaktır."

7

¹ Tanrın Yahve seni mülk olarak almak için gittiğin ülkeye götürüp önünüzden birçok ulusu - Hititler'i, Girgaşiler'i, Amorlular'ı, Kenanlılar'ı, Perizziler'i, Hivliler'i ve Yevuslular'ı - senden daha büyük ve senden daha güçlü yedi ulusu kovduğunda; ² Tanrın Yahve onları önünde teslim ettiği ve onları vurduğunda, o zaman onları tümüyle yok edeceksin. Onlarla antlaşma yapmayacaksın ve onlara merhamet göstermeyeceksin. ³ Onlarla evlenmeyeceksin. Kızını onun oğluna vermeyeceksin, onun kızını da kendi oğluna almayacaksın. ⁴ Çünkü bu, oğullarını benim ardımca gitmekten saptırır ve başka ilahlara hizmet ederler. Böylece Yahve'nin öfkesi size karşı alevlenir ve sizi çabucak yok eder. ⁵ Ancak onlara şöyle yapacaksın: Sunaklarını yıkacaksın, dikili taşlarını parçalayacaksın, Aşera putlarını keseceksin ve oyma putlarını ateşle yakacaksın. ⁶ Çünkü sen Tanrın Yahve'ye kutsal bir halksın. Tanrın Yahve, kendine ait halk olman için, yeryüzündeki bütün halkların üstünde seni seçti. ⁷ Yahve sizi sayıca

bütün halklardan çok olduğunuz için sevip seçmedi; çünkü siz bütün halkların en az olanıydınız; ⁸ ama Yahve sizi sevdiğinden ve atalarınıza ettiği andı tutmak istediğinden, Yahve güçlü eliyle sizi Mısır'dan çıkardı ve esaret evinden, Mısır Kralı Firavun'un elinden kurtardı. ⁹ Bu nedenle şunu bil ki, Tanrın Yahve Tanrı'nın kendisidir, kendisini seven ve buyruklarını tutan bin kuşak boyunca antlaşmasını ve sevgi dolu iyiliğini koruyan, ¹⁰ ve kendisinden nefret edenleri yok etmek için yüzlerine karşılığını veren sadık Tanrı'dır. Kendisinden nefret edene karşı gevşeklik göstermez. Karşılığını yüzüne verecektir. ¹¹ Bu nedenle, bugün sana buyurduğum buyrukları, kuralları ve ilkeleri tutacaksın. ¹² Bu kuralları dinlediğiniz, tuttuğunuz ve onları yaptığınız için, Tanrın Yahve atalarına ettiği andı, antlaşmayı ve sevgi dolu iyiliğini senin için koruyacak. ¹³ O seni sevecek, kutsayacak ve seni çoğaltacak. Sana vermek için atalarına ant içtiği ülkede bedeninin ürününü, toprağının ürününü, tahılını, yeni şarabını ve zeytin yağını, sığırlarının artışını, sürünün yavrularını da kutsayacak. ¹⁴ Bütün halklardan çok sen kutsanacaksın. Erkek yada kadın olsun sizin aranızda, hayvanlarınız arasında kısır olmayacak. ¹⁵ Yahve sizden her hastalığı kaldıracak; ve Mısır'ın bildiğin kötü hastalıklarından hiçbirini senin üzerinize koymayacak, ancak senden nefret edenlerin hepsinin üzerine koyacak. ¹⁶ Tanrın Yahve'nin sana teslim edeceği bütün halkları tüketeceksin. Gözlerin onlara acımayacak. Onların ilâhlarına hizmet etmeyeceksin; çünkü bu sana tuzak olacaktır. ¹⁷ Yüreğinde, “Bu uluslar

benden çoktur, onları nasıl mülksüz bırakabilirim?” dersen, ¹⁸ onlardan korkmayacaksın. Tanrın Yahve'nin Firavun'a ve tüm Mısır'a yaptıklarını, ¹⁹ gözlerinin gördüğü büyük denemeleri, belirtileri, harikaları, güçlü eli ve Tanrınız Yahve'nin seni oradan çıkarmak için uzanan kolunu iyi hatırlayacaksın. Tanrın Yahve korktuğunuz bütün halklara da öyle yapacaktır. ²⁰ Üstelik Tanrın Yahve, geride kalanları ve gizlenenleri önünden yok oluncaya dek onların aralarına eşekarısı gönderecektir. ²¹ Onlardan korkmayacaksın; çünkü Tanrın Yahve, büyük ve heybetli bir Tanrı olarak arandadır. ²² Tanrın Yahve bu ulusları önünden azar azar kovacak. Onları hemen tüketemezsin, yoksa kır hayvanları senin üzerine çoğalır. ²³ Ama Tanrın Yahve onları önüne teslim edecek, yok oluncaya dek onları büyük bir şaşkınlıkla akıllarını karıştıracak. ²⁴ Krallarını eline teslim edecek ve sen de onların adını gökyüzünün altından yok edeceksin. Sen onları yok edene kadar hiç kimse senin önünde duramayacak. ²⁵ Onların ilâhlarının oyma putlarını ateşle yakacaksın. Üzerlerindeki gümüşe ya da altına göz dikmeyeceksin, ve onu kendine almayacaksın; yoksa onunla tuzağa düşersin. Çünkü bu, Tanrın Yahve'ye iğrenç bir şeydir. ²⁶ Evine iğrenç bir şey getirmeyecek ve ona bağlanmayacaksın. Bundan kesinlikle nefret edeceksin. Ondan tamamen tiksineceksin; çünkü bu bağıllıkla ilgili bir şeydir.

8

¹ Yaşayasın, çoğalasın ve Yahve'nin atalarınıza ant içerek söz verdiği ülkeye girip mülk edinebilesin

diye bugün size buyurduğum bütün buyrukları tutacaksın. ² Tanrın Yahve'nin seni alçaltmak, seni sinamak, O'nun buyruklarını tutacak mısın yoksa tutmayacak mısın diye yüreğinde olanı bilmek için bu kırk yıl boyunca çölde seni yürüttüğü bütün yolu hatırlayacaksın. ³ O, seni alçalttı, aç kalmana izin verdi ve insanın yalnızca ekmekle yaşamadığını, Yahve'nin ağzından çıkan her sözle insanın yaşadığını sana öğretmek için senin bilmediğin, atalarının da bilmediği man ile seni doyurdu. ⁴ Bu kırk yıl, giysilerin eskimedi, ayağın da şişmedi. ⁵ Bir adam oğlunu nasıl terbiye ederse, Tanrın Yahve'nin de seni öyle terbiye etmekte olduğunu yüreğinde düşüneceksin. ⁶ Tanrın Yahve'nin yollarında yürümek ve O'ndan korkmak için O'nun buyruklarını tutacaksın. ⁷ Çünkü Tanrın Yahve seni güzel ülkeye, derelerin, pınarların, vadilerin ve tepelerin içine akan yer altı sularının diyarına; ⁸ buğday, arpa, üzüm, incir ağaçları ve nar diyarı; zeytin ağaçları ve bal diyarına götürüyor; ⁹ kıtlık çekmeden ekmek yiyeceğiniz bir ülke, orada hiçbir eksiğiniz olmayacak; taşları demir olan ve tepelerinden bakır çıkarabileceğiniz bir ülke. ¹⁰ Yiyip doycaksın ve sana verdiği güzel ülke için Tanrın Yahve'yi yücelteceksin.

¹¹ Bugün sana buyurmakta olduğum O'nun buyruklarını, kurallarını ve ilkelerini tutmayarak Tanrın Yahve'yi unutmaktan sakın; ¹² yiyip doyduğunda, güzel evler yapıp onlarda oturduğunda; ¹³ sığırların ve davarların çoğaldığı, gümüşün ve altının çoğaldığı ve sahip olduğun her şey çoğaldığında; ¹⁴ o zaman yüreğin yükselebilir

ve seni Mısır diyarından, esaret evinden çıkararak; ¹⁵ içinde zehirli yılanlar ve akreplerle dolu, susuz kurak toprağın bulunduğu o büyük ve korkunç çölde sana öncülük eden; çakmaktaşı kayadan sana su çıkararak; ¹⁶ seni alçaltsın, ve sonunda sana iyilik etmek için seni denesin diye, atalarının bilmediği man ile çölde seni besleyen Tanrın Yahve'yi unutmayasın; ¹⁷ sakın yüreğinde, “Bana bu serveti yapan benim kendi gücüm ve elimin kudretidir” demeyesin. ¹⁸ Ama Tanrın Yahve'yi hatırlayacaksın; çünkü atalarına ettiği andı bugün olduğu gibi pekiştirmek için sana servet kazanma gücünü veren O'dur.

¹⁹ Öyle olacak ki, eğer Tanrın Yahve'yi unuttur ve başka ilâhların ardınca yürürsen, onlara hizmet edip onlara taparsan, bugün size tanıklık ederim ki, kesinlikle yok olacaksınız. ²⁰ Yahve'nin önünüzden yok ettiği uluslar gibi, siz de yok olacaksınız, çünkü Tanrınız Yahve'nin sözünü dinlemediniz.

9

¹ Dinle, ey İsrail! Senden daha büyük ve güçlü ulusları, büyük uzun boylu bir halkı, ² bildiğin ve hakkında: “Anak'ın oğullarının önünde kim durabilir?” dediğini duyduğun Anakim'in oğullarını, büyük ve gökyüzüne kadar uzanan surlu kentleri mülksüz bırakmak üzere bugün Yarden'den geçeceksin. ³ Bu nedenle bugün şunu bil ki, önünden yiyip bitiren bir ateş gibi geçen Tanrın Yahve'dir. Onları yok edecek ve senin önünde onlara boyun eğdirecektir. Bu yüzden Yahve'nin sana söylediği

gibi onları kovacaksın ve onları tez zamanda yok edeceksin.

⁴ Tanrın Yahve onları önünden attıktan sonra, yüreğinden, “Doğruluğumdan dolayı Yahve beni bu ülkeye mülk edinmek için getirdi” deme; çünkü bu ulusların kötülükleri yüzünden Yahve onları önünden kovuyor. ⁵ Onların topraklarını mülk edinmek için doğruluğun ya da yüreğinin doğruluğu için girmiyorsun; ancak bu ulusların kötülüğünden dolayı, ve Yahve'nin atalarına, Avraham'a, İshak'a ve Yakov'a ant içtiği sözü pekiştirmek için Tanrın Yahve onları önünden kovuyor. ⁶ Bunun için şunu bil ki, Tanrın Yahve bu güzel ülkeyi, doğruluğundan dolayı sana mülk edinmen için vermiyor; çünkü sen sert enseli bir halksın. ⁷ Tanrın Yahve'yi çölde nasıl öfkелendirdiğini hatırla ve unutma. Mısır diyarından ayrıldığın günden bu yere gelinceye kadar Yahve'ye karşı isyankâr oldunuz. ⁸ Horev'de de Yahve'yi öfkелendirdiniz ve Yahve sizi yok etmek için gazaba geldi. ⁹ Taş levhaları, Yahve'nin sizinle yaptığı antlaşmanın levhalarını almak için dağa çıktığımda kırk gün kırk gece dağda kaldım. Ne ek-mek yedim ne de su içtim. ¹⁰ Yahve Tanrı'nın par-mağıyla yazılmış iki taş levhayı bana teslim etti. Toplantı gününde Yahve'nin dağda ateşin içinden size söylediği bütün sözler onların üzerindeydi.

¹¹ Kırk gün kırk gecenin sonunda Yahve bana iki taş levhayı, antlaşma levhalarını verdi. ¹² Yahve bana şöyle dedi: “Kalk, buradan çabuk in; çünkü Mısır'dan çıkardığın halkın kendilerini bozdular. Onlara buyurduğum yoldan hemen saptılar. Kendilerine dökme bir suret yaptılar!”

13 Bundan başka Yahve benimle konuşup şöyle dedi: “Bu insanları gördüm ve işte onlar sert enseli bir halktır. 14 Beni bırak da onları yok edeyim, adlarını gökyüzünün altından sileyim; seni de onlardan daha kudretli ve daha büyük bir ulus yapacağım.”

15 Bunun üzerine dönüp dağdan indim; dağ ateşle yanıyordu. Antlaşmanın iki levhası iki elimdeydi. 16 İşte, Tanrınız Yahve'ye karşı günah işlemiş olduğunuzu gördüm. Kendinize dökme bir buzağı yapmıştınız. Yahve'nin size buyurduğu yoldan çabucak sapmıştınız. 17 İki levhayı alıp iki elimden attım ve onları gözünüzün önünde kırdım. 18 İlk seferki gibi kırk gün kırk gece Yahve'nin önünde yere kapandım. Yahve'yi öfkelenmek için gözünde kötü olanı yaparak işlediğiniz bütün günahtan dolayı ne ekmek yedim, ne de su içtim. 19 Çünkü Yahve'nin sizi yok etmek için size öfkelenmesinden ve kızgın hoşnutsuzluğundan korkuyordum. Ama Yahve o zaman da beni dinledi. 20 Yahve Aron'u yok edecek kadar öfkeliydi. Aynı zamanda Aron için de dua ettim. 21 Günahınızı, yaptığınız buzağıyı alıp ateşle yaktım ve onu parçaladım ve toz haline gelinceye kadar onu iyice ezdim. Tozunu dağdan inen dereye attım. 22 Tabera'da, Massa'da ve Kivrot Hattaava'da Yahve'yi öfkelendirdiniz. 23 Yahve, “Gidin, size verdiğim ülkeyi mülk edinin” diyerek sizi Kadeş-Barnea'dan gönderdiği zaman, Tanrınız Yahve'nin buyruğuna karşı isyan ettiniz, O'na inanmadınız, O'nun sözünü dinlemediniz. 24 Sizi tanıdığım günden beri Yahve'ye karşı isyankâr

oldunuz. ²⁵ Böylece kırk gün kırk gece Yahve'nin önünde yere kapandım, çünkü Yahve sizi yok edeceğini söylemişti. ²⁶ Yahve'ye dua edip şöyle dedim: “Efendim Yahve, halkını, büyüklüğünle kurtardığın, güçlü elle Mısır'dan çıkardığın mirasını yok etme. ²⁷ Hizmetkârların Avraham'ı, İshak'ı ve Yakov'u hatırla. Bu halkın inatçılığına, kötülüğüne, günahına bakma, ²⁸ yoksa bizi çıkardığın ülke, 'Çünkü Yahve onları kendilerine vaat ettiği ülkeye götüremedi ve onlardan nefret ettiği için onları çölde öldürmek üzere çıkardı.' demesin. ²⁹ Ama onlar senin halkındır ve senin büyük gücünle ve uzanmış kolunla çıkardığın mirasıdır.”

10

¹ O sırada Yahve bana şöyle dedi: “İlki gibi iki taş levha kes, dağa yanına çık ve ağaçtan bir sandık yap. ² Kırdığın önceki levhaların üzerindeki sözleri bu levhaların üzerine yazacağım ve onları sandığa koyacaksın.” ³ Akasya ağacından bir sandık yaptım, ilki gibi iki taş levha kestim ve elimde iki levhayla dağa çıktım. ⁴ Toplantı gününde Yahve'nin dağda ateşin içinden size söylediği On Buyruk'u önceki yazıya göre levhaların üzerine yazdı; ve Yahve onları bana verdi. ⁵ Dönüp dağdan indim ve levhaları yapmış olduğum sandığa koydum; ve onlar Yahve'nin bana buyurduğu gibi oradalar.

⁶ (İsrael'in çocukları Beerot Bene Yaakan'dan Moseray'a gittiler. Orada Aron öldü ve orada gömüldü; ve oğlu Eleazar onun yerine kâhinlik makamında hizmet etti. ⁷ Oradan Gudgoda'ya ve Gudgoda'dan Yotvata'ya gittiler. ⁸ O sırada Yahve,

Levi oymağını, Yahve'nin Antlaşma Sandığı'nı taşımaları, bugüne dek Yahve'nin önünde durup O'na hizmet etmeleri ve O'nun adıyla kutsamaları için ayırmıştı. ⁹ Bu nedenle Levi'nin kardeşleri ile payı ve mirası yoktur. Tanrının Yahve'nin ona söylediği gibi, Yahve onun mirasıdır.)

¹⁰ İlk seferinde olduğu gibi kırk gün kırk gece dağda kaldım; Yahve o zaman da beni dinledi. Yahve seni yok etmeyecekti. ¹¹ Yahve bana şöyle dedi: “Kalk, halkın önünde yola çık;ve onlara vermek üzere atalarına ant içtiğim diyara girecekler ve onu mülk edinecekler.”

¹² Şimdi, ey İsrail, Tanrının Yahve'den korkmaktan, O'nun bütün yollarında yürümekten, O'nu sevmekten, Tanrının Yahve'ye bütün yüreğinle, bütün canınla hizmet etmekten, ¹³ bugün iyiliğin için sana buyurmakta olduğum Yahve'nin buyrukları ve kurallarını tutmaktan başka, Tanrının Yahve senden ne ister? ¹⁴ İşte, gökler, göklerin göğü, yeryüzü ve içindeki her şey Tanrının Yahve'ye aittir. ¹⁵ Yalnız Yahve atalarınızı sevmekten hoşlandı ve onlardan sonra soylarını, bugün olduğu gibi sizi bütün halkların üstünde seçti. ¹⁶ Bu nedenle yüreğinizin sünnet derisini sünnet edin ve artık sert enseli olmayın. ¹⁷ Tanrınız Yahve, ilâhların Tanrısı, efendilerin Efendi'si, büyük, güçlü ve heybetli Tanrı'dır, insanları kayırmaz ve rüşvet almaz. ¹⁸ Yetimin ve dulun hakkını verir, yabancıyı yiyecek ve giyecek vererek onu sever. ¹⁹ Bu nedenle yabancıyı sevin; çünkü siz de Mısır diyarında yabancıydınız. ²⁰ Tanrının Yahve'den korkacaksınız. O'na hizmet edeceksin. O'na bağlanacaksın ve O'nun adıyla ant içeceksin.

²¹ Gözlerinin gördüğü bu büyük ve heybetli şeyleri senin için yapan Tanrın'dır, O senin övgündür.
²² Ataların yetmiş kişiyle birlikte Mısır'a indiler; ve şimdi Tanrın Yahve seni kalabalıkta gökyüzünün yıldızları gibi yaptı.

11

¹ Bu nedenle Tanrın Yahve'yi seveceksin ve O'nun uyarılarını, kurallarını, ilkelerini ve buyruklarını her zaman tutacaksın. ² Bugün bilin; çünkü Tanrınız Yahve'nin yola getirişini, büyüklüğünü, kudretli elini, uzanmış kolunu, belirtileri ve yaptığı işleri bilmeyen ve görmeyen çocuklarınızla konuşmuyorum. ³ Mısır'ın ortasında Mısır Kralı Firavun'a ve onun bütün ülkesine yaptığını; ⁴ Mısır ordusuna, atlarına ve savaş arabalarına ne yaptığını; onlar sizi kovalarken Kızıldeniz'in sularını nasıl onların üzerine taşırdığını ve Yahve'nin onları bugüne kadar nasıl yok ettiğini; ⁵ ve siz bu yere gelinceye kadar çölde size ne yaptığını; ⁶ Ruven oğlu Eliav'ın oğulları Datan ve Aviram'a ne yaptığını; bütün İsrail'in ortasında yerin ağzını açıp onları, ev halklarını, çadırlarını ve onları takip eden tüm canlıları nasıl yuttuğunu; ⁷ ancak sizin gözleriniz Yahve'nin yaptığı büyük işlerin hepsini gördü.

⁸ Bu nedenle, güçlü olmanız ve mülk edinmek için gitmekte olduğunuz diyara girip onu mülk edinmeniz için bugün size buyurmakta olduğum buyruğun tamamını tutacaksın; ⁹ öyle ki, Yahve'nin atalarınıza ve onların soyuna vermek için ant içtiği süt ve bal akan diyarda günleriniz uzun olsun. ¹⁰ Çünkü mülk edinmek için girmekte

olduğun ülke, tohum ektiğin ve ayağınla suladığın, ıktığın Mısır ülkesine, sebze bahçesine benzemez; ¹¹ ama mülk edinmek için geçmekte olduğun diyar, gökten gelen yağmurdan su içen, tepeler ve vadilerle dolu bir ülkedir; ¹² Tanrın Yahve'nin ilgilendiği bir ülkedir. Tanrın Yahve'nin gözleri, yılın başından sonuna dek her zaman onun üzerindedir. ¹³ Eğer Tanrın Yahve'yi sevmek ve O'na bütün yüreğinle, bütün canınla hizmet etmek için bugün size buyurmakta olduğum buyruklarımı özenle dinlerseniz, öyle olacak ki, ¹⁴ tahılını, yeni şarabını ve yağını toplayasın diye diyarınızın yağmurunu, ilk yağmur ve son yağmuru mevsiminde vereceğim. ¹⁵ Tarlalarında hayvanların için ot vereceğim; sen de yiyip doycaksın. ¹⁶ Dikkatli olun, yüreğiniz aldanmasın ve başka ilahlara hizmet etmek için sapmayasınız ve onlara tapmayasınız; ¹⁷ ve Yahve'nin öfkesi size karşı alevlenmesin; yağmur yağmasın ve toprak ürününü vermesin diye gökyüzünü kapatmasın; ve Yahve'nin size vermekte olduğu güzel ülkede çabucak yok olmayasınız. ¹⁸ Bu nedenle bu sözlerimi yüreğinize ve canınıza koyacaksınız. Onları elinize işaret olarak bağlayacaksınız ve gözlerinizin arasında alın bağı olacaklar. ¹⁹ Evinde oturduğunda, yolda yürürken, yattığında ve kalktığında onlardan söz edecek bunları çocuklarına ğreteceksin. ²⁰ Onları evinin kapı svelerine ve kapılarının üzerine yazacaksın; ²¹ öyle ki, Yahve'nin atalarınıza vermek için ant içtiği o ülkede sizin ve çocuklarınızın günleri, yerin üzerindeki göklerin günleri gibi çoğalsın. ²² çünkü size buyurduğum bütün

bu buyrukları yapmak için, Tanrınız Yahve'yi sevmek, O'nun bütün yollarında yürümek ve O'na yapışmak için onu özenle tutarsanız, ²³ o zaman Yahve bütün bu ulusları önünüzden kovacak ve sizden daha büyük ve daha güçlü ulusları mülksüz bırakacaksınız. ²⁴ Ayak tabanınızın bastığı her yer sizin olacak; sınırınız çölden ve Lübnan'dan, ırmaktan, Fırat Nehri'nden batı denizine kadar olacak. ²⁵ Hiç kimse önünüzde duramayacak. Tanrınız Yahve, size söylediği gibi, bastığınız bütün diyara sizin korkunuzu ve dehşetinizi koyacak. ²⁶ İşte, bugün önünüze bereketi ve laneti koyuyorum: ²⁷ Eğer bugün size buyurmakta olduğum Tanrınız Yahve'nin buyruklarını dinlerseniz, bereket; ²⁸ ve eğer Tanrınız Yahve'nin buyruklarını dinlemezseniz ve bugün size buyurduğum yoldan sapıp, bilmediğiniz başka ilâhların ardınca giderseniz, lanet. ²⁹ Tanrın Yahve seni mülk edinmek için gitmekte olduğun ülkeye getirdiğinde, bereketi Gerizim Dağı üzerine, laneti ise Eval Dağı üzerine koyacaksın. ³⁰ Onlar Yarden'in ötesinde, güneşin battığı yolun arkasında, Gilgal yakınındaki Arava'da, Moreh Meşeliği yanında oturan Kenanlılar'ın ülkesinde değil mi? ³¹ Çünkü Tanrınız Yahve'nin size vermekte olduğu ülkeyi mülk edinmek için Yarden'i geçeceksiniz; onu mülk edinecek ve orada oturacaksınız. ³² Bugün önünüze koymakta olduğum bütün kuralları ve ilkeleri yapmaya dikkat edeceksiniz.

12

¹ Atalarınızın Tanrısı Yahve'nin, yeryüzünde yaşayacağınız bütün günler boyunca size mülk

olarak verdiği ülkede dikkatle yapacağınız kurallar ve ilkeler bunlardır. ² Mülksüz bırakacağınız ulusların ilâhlarına tapındıkları bütün yerleri, yüksek dağları, tepeleri ve her yeşil ağacın altını mutlaka yok edeceksiniz. ³ Onların sunaklarını yıkacaksın, dikili taşlarını parçalayacaksın, Aşera putlarını ateşle yakacaksın. Onların ilâhlarının oyma putlarını keseceksin. Adlarını o yerden yok edeceksiniz. ⁴ Tanrınız Yahve'ye böyle yapmayacaksınız. ⁵ Ama Tanrınız Yahve'nin adını yerleştirmek için bütün oymaklarınız arasından seçeceği yere, O'nun konutunu arayacaksınız ve oraya geleceksiniz. ⁶ Yakmalık sunularınızı, kurbanlarınızı, ondalıklarınızı, sallama sunusunu, adaklarınızı, gönüllü sunularınızı, sığırlarınızın ve sürünüzün ilk doğanlarını oraya getireceksiniz. ⁷ Orada Tanrınız Yahve'nin önünde yiyeceksiniz; siz ve ev halkınız elinizi attığınız ve Tanrınız Yahve'nin sizi kutsadığı her şeyde sevineceksiniz. ⁸ Bugün burada bizim yaptığımız her şeye göre yapmayacaksınız, herkes kendi gözünde doğru olanı yapmakta; ⁹ çünkü dinlenmeye ve Tanrınız Yahve'nin size vermekte olduğu mirasa henüz girmediniz. ¹⁰ Ama Yarden'in ötesine geçip Tanrınız Yahve'nin size miras olarak vereceği ülkede oturduğunuzda ve güvenlik içinde oturmak üzere çevrenizdeki tüm düşmanlarınızdan size rahat verdiğinde, ¹¹ o zaman öyle olacak ki, Tanrınız Yahve'nin kendi adına konut olarak seçeceği yere, size buyurduğum her şeyi, yakmalık sunularınızı, kurbanlarınızı, ondalıklarınızı, elinizdeki sallama sunusunu ve Yahve'ye adadığınız bütün seçme adaklarınızı oraya getireceksiniz. ¹² Tanrınız

Yahve'nin önünde, siz, oğullarınız, kızlarınız, erkek hizmetçileriniz, kadın hizmetçileriniz ve kapılarınızda olan Levili sevineceksiniz; çünkü Levili'nin sizinle hiç payı ve mirası yoktur. ¹³ Yakmalık sunularını gördüğün her yerde sunmamaya dikkat et; ¹⁴ ancak Yahve'nin oymaklarının birinde seçeceği yerde yakmalık sunularını orada sunacaksın ve sana buyurmakta olduğum her şeyi orada yapacaksın.

¹⁵ Yine de, Tanrın Yahve'nin sana verdiği berekete göre, canının dilediği her ne ise, bütün kapılarında kesebilir ve et yiyebilirsiniz. Ceylan ve geyik gibi, kirli ve temiz olanlar da ondan yiyebilir. ¹⁶ Yalnız kanını yemeyeceksin. Onu su gibi yere dökeceksin. ¹⁷ Tahılının, yeni şarabının, yağının ondalığını, sığırlarının ya da sürülerinin ilk doğanlarını, adadığın adakların hiçbirini ya da gönülden verdiğin sunuları ve elinin sallama sunusunu kapılarında yiyemezsin; ¹⁸ ama onları sen, oğlun, kızın, erkek hizmetçin, kadın hizmetçin ve kapılarında olan Levili, Tanrınız Yahve'nin önünde, Tanrın Yahve'nin seçeceği yerde yiyeceksin. El attığın her şeyde Tanrın Yahve'nin önünde sevineceksin. ¹⁹ Ülkende yaşadığın sürece Levililer'i yalnız bırakmamaya dikkat et.

²⁰ Tanrın Yahve, sana verdiği söz uyarınca sınırını genişlettiğinde ve canın et yemek istediğinde, "Et yemek istiyorum" dersin, canının her arzusuna göre et yiyebilirsin. ²¹ Tanrın Yahve'nin adını koymak için seçeceği yer senden çok uzaksa, o zaman Yahve'nin sana verdiği sığırlarını ve sürülerini sana buyurduğum gibi keseceksin ve

canının bütün arzusuna göre kapılarında yiyebilirsin. ²² Ceylan ve geyik nasıl yenirse, sen de ondan öyle yiyeceksin. Kirli ve temiz olan ondan aynı şekilde yiyebilir. ²³ Yalnız kan yemediğinden emin ol; çünkü kan yaşamdır. Yaşamı etle birlikte yemeyeceksin. ²⁴ Onu yemeyeceksin. Onu su gibi yere döküceksin. ²⁵ Yahve'nin gözünde doğru olanı yaptığında, sana ve senden sonra çocuklarına iyilik olsun diye onu yemeyeceksiniz. ²⁶ Yalnızca kutsal şeylerini ve adaklarını alıp Yahve'nin seçeceği yere gideceksin. ²⁷ Yakmalık sunularını, etini ve kanını Tanrın Yahve'nin sunağı üzerinde sunacaksın. Kurbanlarının kanı Tanrın Yahve'nin sunağı üzerine dökülecek ve eti yiyeceksin. ²⁸ Tanrın Yahve'nin gözünde iyi ve doğru olanı yaptığında, senin ve senden sonra çocukların sonsuza dek iyilik olsun diye, sana buyurmakta olduğum bütün bu sözleri tut ve dinle.

²⁹ Tanrın Yahve, mülklerinden etmek için gitmekte olduğun ulusları önünden kesip attığında ve sen onları mülklerinden edip ülkelerinde oturduğunda, ³⁰ dikkatli ol, onlar önünden yok edildikten sonra onları takip ederek tuzağa düşme “Bu uluslar kendi ilâhlarına nasıl hizmet ediyorlar ben de öyle yapacağım” diye onların ilâhlarını arama. ³¹ Tanrın Yahve'ye böyle yapmayacaksın; Yahve'nin nefret ettiği her iğrençliği kendi ilâhlarına yaptılar; çünkü oğullarını ve kızlarını bile ateşte kendi ilâhlarına yakarlar. ³² Sana ne buyurduysam onu dikkatle yapacaksın. Ona ne bir şey ekleyeceksin, ne de ondan bir şey eksilteceksin.

13

¹ Eğer aranızda bir peygamber ya da rüya gören biri çıkar ve size bir belirti ya da şaşılacak bir şey verirse, ² ve bilmediğiniz “Başka ilâhların ardınca gidelim ve onlara hizmet edelim” der ve size söylediği belirti ya da şaşılacak şey gerçekleşirse, ³ o peygamberin ya da o rüya görenin sözlerini dinlemeyeceksin; çünkü Tanrınız Yahve, Tanrınız Yahve'yi bütün yüreğinizle, bütün canınızla sevip sevmediğinizi bilmek için sizi sınıyor. ⁴ Tanrınız Yahve'nin ardından yürüyeceksiniz, O'ndan korkacaksınız, O'nun buyruklarını tutacaksınız ve O'nun sözünü dinleyeceksiniz. O'na hizmet edeceksiniz ve O'na yapışacaksınız. ⁵ O peygamber ya da o rüya gören, Tanrınız Yahve'nin size yürümenizi buyurduğu yoldan çıkarmak için, sizi Mısır diyarından çıkaran, esaret evinden kurtaran Tanrınız Yahve'ye karşı başkaldırı konuştuğu için öldürülecektir. Böylece kötülüğü aranızdan kaldıracaksınız.

⁶ Eğer erkek kardeşin, annenin oğlu, kendi oğlun, kızın, ya da koynundaki karın ya da can dostun, seni gizlice ayartırsa, senin ve atalarının bilmediği; ⁷ dünyanın bir ucundan öbür ucuna kadar çevrenizde, yakınında ya da senden uzakta olan halkların ilâhları hakkında; “Gidip başka ilahlara hizmet edelim” derse; ⁸ ona razı olmayacak, onu dinlemeyeceksin; gözün ona acımayacak, onu esirgemeyeceksin, onu gizlemeyeceksin; ⁹ ancak onu mutlaka öldüreceksin. Onu öldürmek için ilk önce senin elin, sonra da bütün halkın eli onun üzerinde olacak. ¹⁰ Onu taşlarla taşıyarak öldüreceksin; çünkü o, seni Mısır diyarından, esaret

evinden çıkararak Tanrının Yahve'den uzaklaştırmaya çalıştı. ¹¹ Bütün İsrail bunu duyup korkacak ve aranızda bunun gibi bir kötülük yapmayacak.

¹² Tanrının Yahve'nin oturmak için sana vermekte olduğu kentlerden birinde, ¹³ bazı kötü adamların aranızdan çıkıp bilmediğiniz, “Hadi gidip başka ilâhlara kulluk edelim” diyerek kentlerinde yaşayanları uzaklaştırdıklarını duyarsan, ¹⁴ o zaman araştırıp, soruşturacak ve özenle soracaksın. İşte, eğer aranızda böyle bir iğrençliğin yapıldığı doğruysa ve kesinse, ¹⁵ mutlaka o kentte yaşayanları kılıçtan geçirecek, onu, içindeki her şeyle ve hayvanlarıyla birlikte tamamen yok edeceksin. ¹⁶ Onun bütün ganimetini sokağın ortasına yığacaksın ve kenti, bütün yağmalarıyla birlikte Tanrının Yahve'ye ateşle yakacaksın. Sonsuza dek bir yığın olacak. Bir daha yapılmayacaktır. ¹⁷ Adanmış olandan hiçbir şey eline yapışmayacak ta ki, Tanrının Yahve'nin gözünde doğru olanı yapmak için, bugün sana buyurmakta olduğum Yahve'nin bütün buyruklarını tutmak üzere, ¹⁸ Yahve'nin sözünü dinlediğinde, Yahve öfkesinin kızgınlığından dönsün ve atalarına ant içtiği gibi, sana merhamet etsin, sana acısın ve seni çoğaltsın.

14

¹ Siz Tanrınız Yahve'nin çocuklarıdır. Ölü için kendinizi kesmeyeceksiniz ve gözlerinizin arasını tüysüz yapmayacaksınız. ² Çünkü sen Tanrının Yahve'ye kutsal bir halksın ve Yahve, kendi mülkü olan bir halk olman için yeryüzündeki bütün halkların üstünde seni seçti.

3 İğrenç hiçbir şeyi yemeyeceksin.
4 Yiyebileceğiniz hayvanlar şunlardır: Öküz, koyun, keçi, 5 geyik, ceylan, karaca, yaban keçisi, dağ keçisi, antilop ve dağ koyunu. 6 Hayvanlar arasında tırnağı yarık, tırnağı çatal ve geviş getiren her hayvanı yiyebilirsiniz. 7 Bununla birlikte, geviş getirenlerden ya da tırnağı yarık olanlardan deveyi, tavşanı ve kaya porsuğunu yemeyeceksiniz. Çünkü geviş getirirler ama çatal tırnaklı değildirler, onlar size kirlidirler. 8 Domuz, çatal tırnaklı olduğu halde geviş getirmediği için size kirlidir. Onların etini yemeyeceksiniz. Onların leşlerine dokunmayacaksınız. 9 Sularda olanların hepsinden şunları yiyebilirsiniz; yüzgeçli ve pullu olanları yiyebilirsiniz. 10 Yüzgeçleri ve pulları olmayan hiçbir şeyi yemeyeceksiniz. Bu size kirlidir. 11 Bütün temiz kuşlardan yiyebilirsiniz. 12 Ancak yemeyeceğiniz hayvanlar şunlardır: Kartal, akbaba, balıkkartalı, 13 kırmızı çaylak, şahin, her türden çaylak, 14 her türden karga, 15 devekuşu, baykuş, martı, her türden atmaca 16 kukumav, büyük baykuş, peçeli baykuş, 17 pelikan, akbaba, karabatak, 18 leylek, türlerine göre balıkçıl, ibibik ve yarasa. 19 Bütün kanatlı böcekler size kirlidir. Bunlar yenmeyecek. 20 Bütün temiz kuşlardan yiyebilirsiniz.

21 Kendiliğinden ölen hiçbir şeyi yemeyeceksiniz. Onu aranızda yaşayan ve kapılarınızda olan bir garibe yemesi için verebilirsin; ya da yabancıya satabilirsin; çünkü sen Tanrının Yahve'ye kutsal bir halksın. Oğlağı anasının sütünde pişirmeyeceksin.

22 Her yıl tarladan çıkan tohumunun bütün

ürününün ondalığını mutlaka vereceksin. ²³ Tahılının, yeni şarabının, zeytin yağının ondalığını, sığırlarının ve sürünün ilk doğanlarını, Tanrın Yahve'nin önünde adını yerleştirmek için seçeceği yerde yiyeceksin; öyle ki, Tanrın Yahve'den her zaman korkmayı öğrenesin. ²⁴ Eğer yol senin için çok uzunsa ve Tanrın Yahve'nin adını koymak için seçeceği yer senden çok uzak olduğundan onu taşıyamayacaksan, Tanrın Yahve seni kutsadığında, ²⁵ o zaman onu paraya çevireceksin, çevirdiğin parayı eline bağlayıp Tanrın Yahve'nin seçeceği yere gideceksin. ²⁶ Parayı canının dilediği herhangi bir şeyle, sığırla, koyunla, şarapla, ağır içkiyle ya da canının senden istediği her şeyle değiştireceksin. Orada Tanrın Yahve'nin önünde yiyeceksin; sen ve ev halkın sevineceksiniz. ²⁷ Kapılarında olan Levili'yi bırakmayacaksın; çünkü onun seninle payı ve mirası yoktur. ²⁸ Her üç yılın sonunda, o yıldaki ürününün ondalığını getirip kapılarında biriktireceksin. ²⁹ Levili, seninle hiçbir payı ve mirası olmadığı için, aranda yaşayan yabancı, yetim ve kapılarında olan dul kadın da gelip yiyecek ve doyacaklar; öyle ki, Tanrın Yahve elinin her işinde seni kutsasın.

15

¹ Her yedi yılın sonunda borçları sileceksin. ² Şu şekilde yapılacak: Her alacaklı komşusuna ödünç verdiğini serbest bırakacak. Çünkü Yahve'nin serbestliği ilan edildiği için komşusundan ve kardeşinden ödeme talep edemeyecektir. ³ Bir yabancından bunu talep edebilirsin; ama kardeşinin yanında neyin varsa, elin serbest

bırakacak. ⁴ Ancak yanında yoksul olmayacak çünkü Tanrın Yahve'nin mülk olarak sana miras olarak vermekte olduğu diyarda, ⁵ eğer yalnızca Tanrın Yahve'nin sesini özenle dinlersen ve bugün sana buyurmakta olduğum tüm bu buyruğu yapmak için tutarsan, Yahve seni mutlaka kutsayacaktır. ⁶ Çünkü Tanrın Yahve, sana söz verdiği gibi seni kutsayacaktır. Birçok ulusa borç vereceksin ama sen ödünç almayacaksın. Birçok ulusa hükmedeceksin, ama onlar sana hükmetmeyecekler. ⁷ Tanrın Yahve'nin sana vermekte olduğu ülkedeki kapılardan birinde kardeşlerinden biri, yoksul bir adam yanıdaysa, yüreğini katılaştırmayacak, yoksul kardeşine elini kapatmayacaksın; ⁸ ancak sen ona mutlaka elini açacaksın ve eksik kaldığı ihtiyacını karşılamaya yetecek kadar ona mutlaka ödünç vereceksin. ⁹ Sakın, “Yedinci yıl, serbest bırakma yılı ve yaklaştı” diyerek yüreğinde kötü bir düşünce olmasın ve yoksul kardeşine karşı gözün kötü olmasın ve ona bir şey vermemezlilik etmeyesin; ve o sana karşı Yahve'ye feryat ederse, bu sana günah olur. ¹⁰ Mutlaka vereceksin ve ona verdiğin zaman yüreğin kederlenmeyecek; çünkü bu şey için Tanrın Yahve bütün işlerinde ve elini attığın her şeyde seni kutsayacaktır. ¹¹ Çünkü yoksullar ülkede eksik olmayacaktır. Bu nedenle, ülkedeki kardeşine, muhtaçlarına ve yoksullarına mutlaka elini açmanı sana buyuruyorum. ¹² Eğer kardeşin, İbrani bir erkek ya da İbrani bir kadın sana satılır ve altı yıl sana hizmet ederse, yedinci yılda onu yanından özgür olarak salıvereceksin.

13 Onu yanından salıverdiğinde, onu boş elle salıvermeyeceksin. 14 Süründen, harmanından ve üzüm cenderenden ona bol bol vereceksin. Tanrın Yahve'nin seni kutsadığı gibi, ona vereceksin. 15 Mısır diyarında köle olduğunu ve Tanrın Yahve'nin seni kurtardığını hatırlayacaksın. Bu nedenle bugün sana bu şeyi buyuruyorum. 16 Öyle olacak ki, seni ve evini sevdiği için, seninle iyi olduğu için, “Yanından çıkmayacağım” derse, 17 o zaman bir biz alıp kulağından kapıya doğru saplayacaksın ve o sonsuza dek senin hizmetkârın olacak. Kadın hizmetçine de aynısını yapacaksın. 18 Onu yanından salıverdiğinde bu sana zor gelmeyecek; çünkü altı yıl sana hizmet ettiğinden, değeri gündelik işçinin iki katıdır. Tanrın Yahve yaptığın her şeyde seni kutsayacaktır. 19 Sığırlarından ve sürülerinden doğan bütün ilk doğan erkekleri Tanrın Yahve'ye adayacaksın. Sığırlarının ilk doğanı ile iş yapmayacaksın ve sürülerinin ilk doğanını kırmayacaksın. 20 Sen ve ev halkın, onu yıldan yıla Tanrın Yahve'nin önünde, Yahve'nin seçeceği yerde yiyeceksiniz. 21 Eğer bir kusuru varsa, total ya da körse ya da herhangi bir kusuru varsa, onu Tanrın Yahve'ye kurban etmeyeceksin. 22 Onu kapılarında yiyeceksin. Onu ceylan ve geyik gibi, kirli ve temiz olanlar aynı şekilde yiyecekler. 23 Yalnız onun kanını yemeyeceksin. Onu su gibi yere dökeceksin.

16

1 Aviv ayını tutun ve Tanrınız Yahve için Pesah'ı kutlayın; çünkü Tanrın Yahve Aviv ayında seni Mısır'dan geceleyin çıkardı. 2 Tanrın

Yahve'ye sürülerden ve sığırlardan Pesah kurbanını, Yahve'nin adını yerleştirmek için seçeceği yerde keseceksin. ³ Onunla mayalı ekmeğe yemeyeceksin. Onunla birlikte yedi gün mayasız ekmeğe, sıkıntı ekmeği (çünkü Mısır diyarından aceleyle çıktın) yiyeceksin ki, Mısır diyarından çıktığın günü yaşamının bütün günlerinde hatırlayasın. ⁴ Yedi gün boyunca bütün sınırının içinde maya görülmeyecek; birinci gün akşam kurban edeceğin etten bütün gece sabaha kadar kalmayacak. ⁵ Tanrının Yahve'nin sana vermekte olduğu kapılardan hiçbirinde Pesah kurbanı kesemezsin. ⁶ Ancak Tanrının Yahve'nin adını yerleştirmek için seçeceği yerde, Mısır'dan çıktığın mevsimde, akşam güneş batarken Pesah kurbanını orada keseceksin. ⁷ Onu Tanrının Yahve'nin seçeceği yerde pişirip yiyeceksin. Sabah çadırlarına döneceksin. ⁸ Altı gün mayasız ekmeğe yiyeceksin. Yedinci gün Tanrının Yahve'nin önünde kutsal toplantı olacak. Hiçbir iş yapmayacaksın.

⁹ Kendine yedi hafta sayacaksın. Dik duran ekine orak salladığın vakitten itibaren yedi haftayı saymaya başlayacaksın. ¹⁰ Tanrının Yahve'nin seni kutsamasına göre vereceğin elinin gönüllü sunusunun vergisiyle, Tanrının Yahve'ye Haftalar Bayramı'nı tutacaksın. ¹¹ Sen, oğlun, kızın, erkek hizmetçin, kadın hizmetçin, kapılarında olan Levili, aranda olan yabancı, yetim ve dul kadın, Tanrının Yahve'nin adına konut olmak üzere seçeceği yerde Tanrının Yahve'nin önünde sevineceksiniz. ¹² Mısır'da köle olduğunuzu hatırlayacaksınız. Bu kuraları tutacak ve yapacaksınız.

¹³ Harman yerinden ve şarap cenderenden

topladıktan sonra yedi gün Çardak Bayramı'nı tutacaksın. ¹⁴ Sen, oğlun, kızın, erkek hizmetçin, kadın hizmetçin, kapılarında olan Levili, yabancı, yetim ve kapılarındaki dul kadın bayramında sevineceksiniz. ¹⁵ Yahve'nin seçeceği yerde, Tanrın Yahve'ye yedi gün bayram yapacaksın, çünkü Tanrın Yahve, bütün ürününde ve ellerinin tüm işlerinde seni kutsayacak ve çok sevineceksin. ¹⁶ Bütün erkeklerin yılda üç kez Tanrın Yahve'nin önüne, O'nun seçeceği yerde çıkacaklar: Mayasız Ekmek Bayramı'nda, Haftalar Bayramı'nda ve Çardaklar Bayramı'nda. Yahve'nin önüne boş çıkmayacaklar. ¹⁷ Tanrın Yahve'nin sana verdiği bereket uyarınca, herkes gücü yettiğince verecek. ¹⁸ Tanrın Yahve'nin sana vermekte olduğu bütün kapılarında oymaklarına göre hakimler ve görevliler atayacaksın; ve halkı doğru hükümle yargılayacaklar. ¹⁹ Adaleti saptırmayacaksın. Taraf tutmayacaksın. Rüşvet almayacaksın; çünkü rüşvet bilgelerin gözlerini kör eder ve doğruların sözlerini saptırır. ²⁰ Yaşamak ve Tanrın Yahve'nin sana vermekte olduğu ülkeyi miras almak için tümüyle adil olanı izleyeceksin. ²¹ Tanrın Yahve'nin kendin için yapacağın sunağının yanına kendine herhangi bir ağaçtan Aşera dikmeyeceksin. ²² Tanrın Yahve'nin nefret ettiği dikili bir taş kendinize dikmeyeceksin.

17

¹ Tanrın Yahve'ye kusurlu ya da kötü bir şeyi olan öküz ya da koyun kurban etmeyeceksin; çünkü bu, Tanrın Yahve'ye iğrenç bir şeydir.

² Eğer aranızda, Tanrın Yahve'nin sana vermekte olduğu kapılardan herhangi birinde, Tanrın Yahve'nin gözünde kötü olanı yapan, antlaşmasını bozan, bir erkek ya da kadın bulunursa, ³ gidip başka ilâhlara, ya da güneşe, ya da aya, ya da göğün yıldızlarından herhangi birine hizmet etmişse ve onlara tapmışsa, ki bunu ben buyurmadım, ⁴ ve sana söylendiye ve bunu duyduysan, o zaman dikkatle araştıracaksınız. İşte, İsrail'de böyle bir iğrençliğin yapıldığı doğruysa ve kesinse, ⁵ o zaman bu kötülüğü yapan o erkeği ya da kadını, o aynı erkeği ya da kadını kapılarına çıkaracaksınız; ve onları taşlarla taşlayarak öldüreceksin. ⁶ Ölecek olan, iki ya da üç tanığın ağzıyla öldürülecektir. Tek bir tanığın ağzıyla öldürülmeyecektir. ⁷ Onu öldürmek için önce tanıkların eli, sonra da bütün halkın eli onun üzerinde olacak. Böylece kötülüğü aranızdan uzaklaştıracaksınız.

⁸ Eğer kanla kan arasında, davayla dava arasında, dögüşle dögüş arasında, kapılarında tartışma konusu olan, yargılamada senin için çok zor bir mesele çıkarsa, o zaman kalkacaksın ve Tanrın Yahve'nin seçeceği yere gideceksin. ⁹ Levili kâhinlere ve o günlerdeki hakime gideceksin. Soracaksın, onlar sana hüküm kararını verecekler. ¹⁰ Yahve'nin seçeceği yerden sana verilecek hüküm uyarınca hareket edeceksin. Sana öğretecekleri her şeye göre yapmaya dikkat edeceksin. ¹¹ Sana öğretecekleri yasanın kararlarına ve sana söyleyecekleri hükümlere göre yapacaksın. Sana bildirdikleri hükümden ne sağa ne de sola sapacaksın. ¹² Orada Tanrın Yahve'nin önünde

hizmet etmek üzere duran kâhini ya da hakimi dinlemeyerek küstahça davranan kişi ölecektir. Kötülüğü İsrail'den uzaklaştıracaksın. ¹³ Bütün halk bunu duyup korkacak ve artık küstahlık etmeyecekler.

¹⁴ Tanrın Yahve'nin sana vermekte olduğu ülkeye gelip onu mülk edinip orada oturduğun ve, “Çevremdeki bütün uluslar gibi, üzerime bir kral koyacağım” dediğin zaman, ¹⁵ mutlaka Tanrın Yahve'nin üzerine kral olarak seçtiği kişiyi koyacaksın. Kardeşlerin arasından birini kral olarak koyacaksın. Kardeşin olmayan bir yabancıyı üzerine koyamazsın. ¹⁶ Ancak kendisi için atlar çoğaltmayacak ve at çoğaltmak için halkın Mısır'a dönmesine neden olmayacaktır; çünkü Yahve sana, “Bir daha o yola dönmeyeceksin” dedi. ¹⁷ Yüreği sapmasın diye kendine eşler çoğaltmayacak. Kendisine fazla gümüş ve altın çoğaltmayacak.

¹⁸ Krallığının tahtına oturduğunda, Levili kâhinlerin önünde bulunan bu yasanın bir kopyasını kendisi için bir kitaba yazacak. ¹⁹ Bu kitap onun yanında olacak ve Tanrısı Yahve'den korkmayı, bu yasanın bütün sözlerini ve bu kuralları yapmak üzere onları tutmayı öğrenmesi için yaşamının bütün günlerinde ondan okuyacak; ²⁰ ta ki, yüreği kardeşlerinin üstüne çıkmasın ve kendisi ve çocukları, İsrail'in ortasında krallığındaki günlerini uzatmak için buyruktan sağa ya da sola sapmasın.

18

¹ Kâhinlerin ve Levililer'in, bütün Levi

oymağının İsrail'de payı ve mirası olmayacaktır. Yahve'ye ateşle yapılan sunuları ve O'nun payını yiyeceklerdir. ² Kardeşleri arasında onların mirası olmayacak. Yahve'nin onlara söylediği gibi, kendisi onların mirasıdır. ³ Halktan, sığır olsun, koyun olsun, kurban sunanlardan kâhinlere verilecek hak şu olacaktır: Kol, iki çene ve iç kısımlar. ⁴ Tahılının, yeni şarabının, zeytin yağının ilk ürününü ve koyunlarının ilk yapasını ona vereceksin. ⁵ Çünkü Tanrın Yahve, kendisini ve oğullarını sonsuza dek Yahve'nin adına hizmet etmek üzere dursunlar diye bütün oymaklarından onu seçti.

⁶ Eğer bir Levili yaşadığı bütün İsrail'in kapılarından herhangi birinden çıkıp Yahve'nin seçeceği yere canının bütün arzusuyla gelirse, ⁷ o zaman orada Yahve'nin önünde duran bütün kardeşleri, Levililer gibi Tanrısı Yahve'nin adıyla hizmet edecektir. ⁸ Aile mülkü satışından elde edilene ek olarak aynı yiyecek payları olacaktır.

⁹ Tanrın Yahve'nin sana vermekte olduğu ülkeye geldiğinde, o ulusların iğrençliklerini örnek almayı öğrenmeyeceksin. ¹⁰ Aranızda oğlunu ya da kızını ateşten geçiren, falcı, bilici, büyücü, medyum, ¹¹ ya da sihirbaz, ya da tanıdık ruhlara danışan, ya da ruh çağırın bulunmayacak. ¹² Çünkü bunları yapan kişi Yahve'ye iğrençtir. Bu iğrenç şeyler yüzünden Tanrın Yahve onları senin önünden kovuyor. ¹³ Tanrın Yahve ile suçsuz olacaksın. ¹⁴ Mülksüz bırakacağınız bu uluslar, büyücüleri ve falcıları dinlerler; ama sana gelince, Tanrın Yahve seni böyle yapmaya bırakmadı. ¹⁵ Tanrın Yahve aranızdan, kardeşlerinizden size benim gibi

bir peygamber çıkaracak. Onu dinleyeceksin. ¹⁶ Toplantı gününde Horev'de, "Tanrım Yahve'nin sesini bir daha duymayayım, bu büyük ateşi bir daha görmeyeyim, ölmeyeyim" diye Tanrın Yahve'den dilediğin her şey buna göreydi.

¹⁷ Yahve bana şöyle dedi: "Söylediklerin iyi dediler. ¹⁸ Onlara kardeşleri arasından senin gibi bir peygamber çıkaracağım. Sözlerimi onun ağzına koyacağım ve kendisine buyuracağım her şeyi onlara söyleyecek. ¹⁹ Öyle olacak ki, benim adıyla söyleyeceğim sözlerimi dinlemeyen kişiden bunu isteyeceğim. ²⁰ Ama bir peygamber kendisine söylemeyi buyurmadığım bir sözü küstahça söyler, ya da başka ilâhların adıyla söylerse, o aynı peygamber ölecektir."

²¹ Yüreğinde şöyle diyebilirsin: "Yahve'nin söylemediği sözü nasıl bileceğiz?" ²² Bir peygamber Yahve'nin adıyla konuştuğunda, eğer o şey yerine gelmez ya da olmazsa, bu, Yahve'nin söylemediği şeydir. Peygamber bunu küstahça söylemiştir. Ondan korkmayacaksın.

19

¹ Tanrın Yahve'nin ülkelerini sana vermekte olduğu ulusları, Tanrın Yahve yok ettiğinde ve sen onların yerine geçip onların kentlerinde ve evlerinde oturduğun zaman, ² Tanrın Yahve'nin mülk edinmek için vermekte olduğu ülkenin ortasında kendine üç kent ayıracaksın. ³ Yolu hazırlayacaksın ve Tanrın Yahve'nin sana miras olarak vermekte olduğu ülkenin sınırlarını üçe böleceksin; böylece her adam öldüren oraya kaçabilirsin. ⁴ Sağ kalmak için oraya kaçan adam

öldürenin durumu şudur: Komşusunu kasıtsız öldüren ve geçmişte ondan nefret etmeyen kişi; ⁵ bir adamın komşusuyla birlikte ormana odun kesmeye gittiğinde, eli ağacı kesmek için balta salladığında demirin saptan çıkıp komşusuna çarpması ve onu öldürmesi gibidir; o, bu kentlerden birine kaçacak ve sağ kalacaktır. ⁶ Aksi takdirde, kanın öcünü alan kişi, yüreğinde kızgın öfke varken adam öldürenin peşine düşebilir ve ona yetişebilir, çünkü yol uzundur ve öldürdüğü adamdan geçmişte ondan nefret etmediğinden ve ölümü hak etmediği halde, onu ölümcül bir şekilde vurabilir. ⁷ Bu nedenle kendine üç kent ayırmanı buyuruyorum. ⁸ Tanrın Yahve'yi sevmek ve her zaman O'nun yollarında yürümek için bugün sana buyurmakta olduğum bu buyruğu yapmak için tutarsan, ⁹ eğer Tanrın Yahve atalarına ant içtiği gibi senin sınırlarını genişletirse ve atalarına vermeyi vaat ettiği bütün diyarı sana verirse, o zaman kendin için bu üç kentin üzerine üç daha ekleyeceksin. ¹⁰ Bunun nedeni, Tanrın Yahve'nin sana miras olarak vermekte olduğu ülkenin ortasında suçsuz kanı dökülmesin ve kan suçu üzerinde kalmasın. ¹¹ Ama eğer bir adam komşusundan nefret eder ve onu pusuda beklerse, kalkıp onu öldürecek kadar vurur ve o ölürse, ve bu kentlerden birine kaçarsa; ¹² o zaman kendi kentinin ihtiyarları gönderip onu oraya getirecekler ve ölmesi için onu kan öcü alanın eline teslim edecekler. ¹³ Gözün ona acımayacak, ama sana iyilik olsun diye suçsuz kanı İsrail'den temizleyeceksin.

14 Tanrın Yahve'nin mülk edinmek için sana vermekte olduğu diyarda alacağın mirasında, eskilerin koymuş oldukları komşunun sınır işaretini kaldırmayacaksın.

15 Bir kişiye karşı herhangi bir kötülükten ya da işlediği herhangi bir günahtan dolayı tek bir tanık kalkmayacak. İki tanığın veya üç tanığın ağzıyla bir mesele tespit edilecektir. 16 Eğer yalancı bir tanık, bir adamın aleyhine tanıklık etmek için onun aleyhine tanıklık ederse, 17 o zaman aralarında çekişme olan her iki adam da Yahve'nin, o günlerdeki kâhinlerin ve hakimlerin önünde duracaklar; 18 ve hakimler titizlikle soruşturacaklar; ve işte, eğer tanık yalancı tanıksa ve kardeşi aleyhine yalan yere tanıklık etmişse, 19 o zaman onun kardeşine yapmayı düşündüğünü ona yapacaksın. Böylece kötülüğü aranızdan kaldıracaksın. 20 Geride kalanlar bunu duyacak ve korkacaklar; aranızda bir daha asla böyle bir kötülük yapmayacaklar. 21 Gözün acımayacak: Cana karşılık can, göze karşılık göz, dişe karşılık diş, ele karşılık el, ayağa karşılık ayak.

20

1 Düşmanlarına karşı savaşmaya çıktığında, atları, savaş arabalarını ve senden daha kalabalık bir halkı gördüğünde, onlardan korkmayacaksın; çünkü seni Mısır diyarından çıkararak Tanrın Yahve seninle. 2 Savaşa yaklaştığında, kâhin yaklaşarak halka konuşacak, 3 ve onlara şöyle diyecek: “Dinle, ey İsrail, bugün düşmanlarınıza karşı savaşmak için

yaklaşıyorsunuz. Yüreğiniz bitkin düşmesin! Korkmayın, titremeyin, onlardan ürkmeyin; ⁴ çünkü sizin için düşmanlarınıza karşı savaşmak ve sizi kurtarmak üzere sizinle birlikte giden Tanrınız Yahve'dir.”

⁵ Görevliler halka konuşup şöyle diyecekler: “Yeni bir ev yapıp da onu adamamış olan kim var? Bırakın gitsin ve evine dönsün, yoksa savaşta ölür ve onu başka bir adam adar. ⁶ Bağ dikip de meyvesini tüketmeyen kim var? Bırakın gitsin ve evine dönsün, yoksa savaşta ölür ve meyvesini başka biri tüketir. ⁷ Bir kadınla evlenmeye sözlenip de onu almayan kim var? Bırakın gitsin ve evine dönsün, yoksa savaşta ölür ve onu başka bir adam alır.” ⁸ Memurlar halka daha fazlasını söyleyip şöyle diyecekler: “Korkan ve yüreği bitkin düşen kim var? Bırakın gitsin ve evine dönsün, yoksa kardeşinin yüreği de kendi yüreği gibi erimesin.” ⁹ Görevliler halkla konuşmayı bitirince, onlar halkın başına ordu komutanlarını atayacaklar.

¹⁰ Savaşmak için bir kente yaklaştığında, ona barış ilan edin. ¹¹ Öyle olacak ki, eğer sana barış yanıtı verir ve sana açılırsa, o zaman orada bulunan tüm insanlar sizin için zorunlu işçi olacak ve size hizmet edecekler. ¹² Eğer seninle barışmayıp sana karşı savaşır, o zaman onu kuşatacaksın. ¹³ Tanrın Yahve onu senin eline verdiğinde, onun her erkekini kılıçtan geçireceksin; ¹⁴ ancak kadınları, küçükleri, hayvanları ve kentteki her şeyi, bütün çapulunu kendin için yağmalayacaksın. Tanrın Yahve'nin sana verdiği düşmanlarınının çapulundan yararlanabilirsin. ¹⁵ Bu

ulusların kentlerinden olmayan senden çok uzakta olan bütün kentlere böyle yapacaksın. ¹⁶ Ancak Tanrın Yahve'nin miras olarak sana vermekte olduğu bu halkların kentlerinden nefes alan hiçbir şeyi canlı bırakmayacaksın; ¹⁷ ama onları, Tanrın Yahve'nin sana buyurduğu gibi Hititler'i, Amorlular'ı, Kenanlılar'ı, Perizziler'i, Hivliler'i ve Yevuslular'ı tümüyle yok edeceksin; ¹⁸ kendi ilâhları için yaptıkları bütün iğrençliklerin peşinden gitmeyi size öğretmesinler; yoksa sen de Tanrınız Yahve'ye karşı günah işlersiniz. ¹⁹ Bir kenti uzun süre kuşatıp onu almak için savaşırken, ağaçları balta kullanıp yok etmeyeceksin; çünkü onlardan yiyebilirsin. Onları kesmeyeceksin, çünkü kırın ağacı insan mıdır ki, senin tarafından kuşatılsın? ²⁰ Yalnız yiyecek için olmadığını bildiğin ağaçları yok edip keseceksin. Seninle savaşan kent düşene dek ona karşı siper kuracaksın.

21

¹ Tanrın Yahve'nin sana mülk edinmek için vermekte olduğu ülkede, kırdan yatan ve onu kimin vurduğu bilinmeyen, öldürülmüş biri bulunursa, ² o zaman senin ihtiyarların ve hakimlerin çıkacaklar ve öldürülen kişinin çevresinde olan kentlere uzaklığını ölçecekler. ³ Öyle olacak ki, öldürülen adama en yakın olan kentin ileri gelenleri sürüden çalıştırılmamış ve boyunduruğa takılmamış bir düve alacaklar. ⁴ O kentin ileri gelenleri, düveyi, sürülmemiş ve ekilmemiş, akan suyun olduğu bir vadiye indirecekler ve orada, vadide düvenin boynunu kıracaklar. ⁵ Levi'nin oğulları kâhinler yaklaşacak; Tanrın

Yahve, kendisine hizmet etmek ve Yahve'nin adıyla kutsamak için onları seçti; her tartışma ve her saldırı onların sözüne göre karara bağlanacaktır.

⁶ Öldürülen adama en yakın olan kentin bütün ihtiyarları, vadide boynu kırılan düvenin üzerinde ellerini yıkayacaklar. ⁷ Onlar da şöyle yanıt verecekler: “Bu kanı ellerimiz dökmedi, gözlerimiz de görmedi. ⁸ Ey Yahve, kurtardığın halkın İsrail'i bağışla ve halkın İsrail arasında suçsuz kanın bulunmasına izin verme.” Kan onlara bağışlanacaktır. ⁹ Böylece Yahve'nin gözünde doğru olanı yaptığında suçsuz kanı aranızdan kaldıracaksın.

¹⁰ Düşmanlarıyla savaşmaya çıktığında ve Tanrın Yahve onları eline teslim ettiğinde ve onları esir olarak götürdüğünde, ¹¹ esirlerin arasında güzel bir kadın görür, seni cezbederse ve onu kendine almak istersen, ¹² o zaman onu kendi evine getireceksin. Kadın başını tıraş edecek ve tırnaklarını kesecek. ¹³ Esirlik giysilerini çıkaracak, evinde kalacak ve tam bir ay boyunca annesiyle babasına ağlayacak. Bundan sonra onun yanına gireceksin ve onun kocası olacaksın, o da senin karın olacak. ¹⁴ Öyle olacak ki, eğer ondan hoşlanmazsan, onu istediği yere bırakacaksın; ama onu para karşılığında kesinlikle satmayacaksın. Ona köle muamelesi yapmayacaksın, çünkü onu alçalttın.

¹⁵ Bir adamın biri sevdiği, diğeri nefret ettiği iki karısı olur da hem sevilen hem de nefret edilen kadınlar ona çocuklar doğurmuşsa ve eğer ilk doğan oğul nefret edilen kadındansa, ¹⁶ o zaman öyle olacak ki, sahip olduğu şeyi oğullarına miras ederken, sevilenin oğluna, nefret edilenin ilk doğan oğlundan

önce ilk doğanın haklarını veremez; ¹⁷ ama nefret edilenin oğlu olan ilk doğanı, sahip olduğu her şeyin iki katı olarak ona verecek; çünkü o, gücünün başlangıcıdır. İlk doğanın hakkı onundur.

¹⁸ Bir adamın, babasının ya da annesinin sözünü dinlemeyen, onu terbiye etmelerine rağmen onları dinlemeyen inatçı ve asi bir oğlu varsa, ¹⁹ o zaman babasıyla annesi onu tutacaklar ve onu kentlerinin ihtiyarlarına ve bulunduğu yerin kapısına çıkaracaklar. ²⁰ Kentin ihtiyarlarına şöyle diyecekler: “Bu oğlumuz inatçı ve asidir. Bizim sözümüzü dinlemez. O, obur ve ayyaşır.” ²¹ Kentinin bütün erkekleri onu taşlarla taşıyarak öldürecek. Böylece kötülüğü aranızdan uzaklaştırıcaksın. Bütün İsrail duyacak ve korkacak.

²² Eğer bir adam ölümü hak eden bir günah işlemişse ve onu öldürürseniz ve onu bir ağaca asarsanız, ²³ bedeni bütün gece ağaç üzerinde kalmayacak, fakat onu aynı günde mutlaka gömeceksiniz; çünkü asılan kişi Tanrı tarafından lanetlenmiştir. Tanrının Yahve'nin miras olarak sana vermekte olduğu diyarı kirletmeyeceksin.

22

¹ Kardeşinin öküzünün ya da koyununun yoldan saptığını görüp de onlardan yüzünü gizlemeyeceksin. Onları mutlaka kardeşine geri getireceksin. ² Kardeşin sana yakın değilse ya da onu tanımıyorsan, o zaman onu evine, kendi evine getireceksin; kardeşin onu aramaya gelinceye kadar yanında olacak ve onu kendisine geri vereceksin.

³ Onun eşeğine de öyle yapacaksın. Onun giysisine

de öyle yapacaksın. Kardeşinin kaybettiği ve senin bulduğun her kayıp şeyi böyle yapacaksın. Kendini gizlememelisin. ⁴ Kardeşinin eşeğinin ya da öküzünün yolda düştüğünü görüp de yüzünü onlardan gizlemeyeceksin. Onları tekrar kaldırmasına mutlaka yardım edeceksin.

⁵ Kadın erkek giysisi giymeyecek, erkek de kadın giysisi giymeyecek; çünkü bunları yapan kişi, Tanrın Yahve'ye iğrençtir.

⁶ Eğer yolda, herhangi bir ağaçta ya da yerde yavruları ya da yumurtaları olan bir kuş yuvasına rastlarsan ve ana yavruların ya da yumurtaların üzerinde oturmaktaysa, anayı yavrularla birlikte almayacaksın. ⁷ Sana iyilik olsun ve günlerin uzasın diye anayı mutlaka salıvereceksin, ama yavrularını kendin için alabilirsin.

⁸ Yeni bir ev yaptığın zaman, damın için korkuluk yapacaksın, ta ki oradan biri düşerse, evinin üzerine kan getirmeyesin.

⁹ Bağına iki tür tohum ekmeyeceksin, yoksa ektiğin tohum ve bağın ürünü ve meyvenin tümü kirlenir. ¹⁰ Öküzle eşeği birlikte koşup çift sürmeyeceksin. ¹¹ Yünle ketenin birlikte dokunduğu giysiler giymeyeceksin.

¹² Kendini örttüğün abanın dört köşesine saçaklar yapacaksın.

¹³ Eğer bir adam bir kadın alır ve onun yanına girerse, ondan nefret ederse, ¹⁴ onu utanç verici şeylerle suçlar, adını kötülere ve “Bu kadını aldım ve yanına yaklaştığımda onda bekaret nişanları bulmadım” derse; ¹⁵ o zaman genç kadının babasıyla annesi, genç kadının bekaret nişanlarını

alıp kapıdaki şehrin ihtiyarlarına getirecekler. ¹⁶ Genç kadının babası ihtiyarlara şöyle diyecek: “Kızımı bu adama eş olarak verdim, o da ondan nefret ediyor. ¹⁷ İşte, 'Kızınızda bekaret nişanlarını bulamadım' diyerek onu utanç verici şeylerle suçladı; oysa bunlar kızımın bekaret nişanlarıdır.” Bezi kentin ihtiyarlarının önüne serecekler. ¹⁸ O kentin ileri gelenleri adamı alıp yola getirecekler. ¹⁹ Ona yüz şekel gümüş para cezası kesecekler ve bunları genç kadının babasına verecekler; çünkü o, İsrail'in bir bakiresinin adını kötüledi. Onun karısı olacak. Adam bütün günlerince onu bir kenara bırakmayacaktır.

²⁰ Ama eğer bu şey doğruysa, genç kadında bekaret nişanları bulunmadıysa, ²¹ o zaman genç kadını babasının evinin kapısına çıkaracaklar ve kentin adamları onu taşlarla taşıyarak öldürecekler, çünkü babasının evinde fahişelik ederek İsrail'de alçaklık yapmıştır. Böylece kötülüğü aranızdan uzaklaştıracaksın.

²² Eğer bir adam, başka bir adamla evli bir kadınla yatarken bulunursa, kadınla yatan adam da, kadın da, ikisi de ölecektir. Böylece kötülüğü İsrail'den kaldıracaksın. ²³ Eğer bir adama nişanlanmış bakire bir genç kız varsa, bir adam da onu kentte bulup onunla yatarsa, ²⁴ o zaman onların ikisini de o kentin kapısına çıkaracaksınız; kızı, kentte olduğu halde bağırmadığı için; erkeği de komşusunun karısını alçalttığı için, onları taşlarla taşıyıp öldüreceksiniz. Böylece kötülüğü aranızdan uzaklaştıracaksın. ²⁵ Ama adam, nişanlı kadını kırdı bulur ve zorla onunla yatarsa, o zaman

yalnızca onunla yatmış olan adam ölecektir; ²⁶ ama kadına bir şey yapmayacaksın. Kadının ölümü hak edecek bir günahı yoktur; çünkü bir adam komşusuna karşı nasıl kalkar ve onu öldürürse, bu mesele de öyledir; ²⁷ çünkü onu kırdı buldu, nişanlı kadın bağırması, ama onu kurtaracak kimse yokmuş. ²⁸ Eğer bir adam, nişanlanmamış bakire bir kız bulursa, onu tutup onunla yatarsa ve onlar bulunursa, ²⁹ o zaman onunla yatan adam kadının babasına elli şekel gümüş verecektir. Onu alçalttığı için kadın onun karısı olacaktır. Adam bütün günlerince onu bir kenara bırakamayacaktır. ³⁰ Bir adam babasının karısını almayacak ve babasının eteğini açmayacaktır.

23

¹ Ezilerek ya da kesilerek hadım edilen kişi Yahve'nin topluluğuna girmeyecek. ² Yasa dışı birliktelikten doğan kişi Yahve'nin topluluğuna girmeyecek; onuncu kuşağa kadar ondan hiç kimse Yahve'nin topluluğuna girmeyecektir. ³ Ammonlu ya da Moavlı Yahve'nin topluluğuna girmeyecek; onuncu kuşağa kadar onlardan hiç kimse asla Yahve'nin topluluğuna girmeyecektir. ⁴ Çünkü Mısır'dan çıktığınızda yolda sizi ekmek ve suyla karşılamadılar ve Mezopotamya'lı Pethor'dan sana lanet etmek için Beor oğlu Balam'ı sana karşı ücretle tuttular. ⁵ Ancak Tanrın Yahve Balam'ı dinlemedi, tersine Tanrın Yahve laneti sizin için berekete çevirdi, çünkü Tanrın Yahve seni sevdi. ⁶ Sonsuza dek bütün günlerin boyunca onların esenliğini ve iyiliğini aramayacaksın. ⁷ Edomlu'dan nefret etmeyeceksin, çünkü o senin

kardeşindir. Mısırlı'dan nefret etmeyeceksin, çünkü onun ülkesinde yabancı olarak yaşadın. ⁸ Üçüncü kuşaktan doğan onların çocukları Yahve'nin topluluğuna girebilir.

⁹ Dışarı çıkıp düşmanlarına karşı ordugâh kurduğunda, o zaman kendini her kötülükten sakınacaksın. ¹⁰ Eğer aranızda gece başına gelen olay nedeniyle temiz olmayan biri varsa, o zaman ordugâhın dışına çıkacak. Ordugâhın içine girmeyecek; ¹¹ ancak akşam olunca suda yıkanacak. Güneş battığında ordugâhın içine girecektir. ¹² İhtiyaçlarını gidermek için ordugâhın dışında da bir yerin olacak. ¹³ Silahlarının arasında mala da olacak. Öyle olacak ki, ihtiyacını giderdiğinde, onunla kazacaksın ve geri dönüp dışını örteceksin; ¹⁴ çünkü Tanrın Yahve seni kurtarmak, düşmanlarını önünde teslim etmek için ordugâhının ortasında yürüyor. Bu nedenle ordugâhın kutsal olacak ki, sen de kirli bir şey görmesin ve senden yüz çevirmesin.

¹⁵ Efendisinden kaçıp sana gelen köleyi efendisine teslim etmeyeceksin. ¹⁶ O, seninle birlikte aranızda, kapılarından birinde seçeceği yerde, kendisini en çok memnun edecek yerde yaşayacak. Ona baskı yapmayacaksın.

¹⁷ İsrail kızlarından fahişe olmayacak, İsrail oğullarından da Sodomlu olmayacak. ¹⁸ Herhangi bir adak için fahişenin ücretini ya da erkek fahişenin ücretini Tanrın Yahve'nin evine getirmeyeceksin; çünkü bunların her ikisi de Tanrın Yahve'ye iğrençtir.

19 Para faizi olsun, yiyecek faizi olsun, ödünç verilen herhangi bir şeyin faizi olsun, kardeşine faizle ödünç vermeyeceksin. 20 Yabancıdan faiz alabilirsin; ama kardeşinden faiz almayacaksın; ta ki, Tanrının Yahve, mülk edinmek için gitmekte olduğun diyarda, elini koyacağın her şeyde seni kutsasın.

21 Tanrının Yahve'ye adak adadığında, onu ödemedede gecikmeyeceksin, çünkü Tanrının Yahve senden bunu mutlaka isteyecektir; ve bu senin için günah olur. 22 Ama adak adamaktan kaçınırsan, bu senin için günah olmayacaktır. 23 Ağzından çıkanı tutup yapacaksın. Tanrının Yahve'ye gönülden sunu olarak adadığın ve ağzınla söz verdiğin her şeyi yapmalısın. 24 Komşunun bağına girdiğin zaman dilediğinince üzüm yiyebilirsin, ancak kabına hiçbir şey koymayacaksın. 25 Komşunun ekinine girdiğin zaman, ellerinle başakları koparabilirsin; ama komşunun ekinine orak vurmuyacaksın.

24

1 Bir adam bir kadın alıp onunla evlendiğinde, eğer kadında yakışsız bir şey bulduğu için kadın onun gözünde lütuf bulmazsa, ona bir boşanma belgesi yazıp eline verecek ve onu evinden gönderecektir. 2 Kadın onun evinden çıkınca gidip başka bir adamın karısı olabilir. 3 Eğer sonraki koca ondan nefret eder ve ona boşanma belgesi yazıp onu eline verir ve onu evinden gönderirse; ya da onu kendine eş olarak alan sonraki koca ölürse; 4 onu gönderen önceki kocası, kirlendikten sonra onu tekrar karısı olarak alamaz; çünkü

bu Yahve için iğrenç bir şeydir. Tanrın Yahve'nin miras olarak sana vermekte olduğu ülkeyi günaha sokmayacaksın. ⁵ Bir adam yeni bir eş aldığında savaşa çıkmayacak ve kendisine herhangi bir iş verilmeyecek. Bir yıl evinde özgür olacak ve almış olduğu karısını sevindirecektir.

⁶ Hiç kimse değirmeni ya da değirmenin üst taşını rehin almayacak, çünkü yaşamını rehin almış demektir.

⁷ Bir adam İsrail'in çocuklarından, kardeşlerinden birini çalarken yakalanır ve ona köle gibi davranır ya da onu satarsa, o zaman o hırsız ölecektir. Böylece kötülüğü aranızdan uzaklaştıracaksın.

⁸ Cüzzam vebasına karşı dikkatli olun; dikkatle inceleyin ve Levili kâhinlerin size öğrettiklerine göre yapın. Onlara buyurduğum gibi, sen de öyle yapmaya dikkat edeceksin. ⁹ Mısır'dan çıktığınızda Tanrın Yahve'nin yolda Miryam'a ne yaptığını hatırlayın.

¹⁰ Komşuna ödünç verdiğinde, onun rehinini almak için evine girmeyeceksin. ¹¹ Dışarıda duracaksın ve ödünç verdiğin adam rehini sana dışarı getirecek. ¹² Eğer o fakir bir adamsa, onun rehiniyle yatmayacaksın. ¹³ Güneş battığında, elbisiyle uyuyabilmesi ve seni kutsaması için rehini mutlaka ona geri vereceksin. Tanrın Yahve'nin önünde bu sana doğruluk sayılacaktır.

¹⁴ İster kardeşlerinden biri olsun, ister ülkende kapılarının içinde olan yabancılardan biri olsun, yoksul ve muhtaç bir ücretli hizmetçiye baskı yapmayacaksın. ¹⁵ O gün ücretini ona vereceksin,

güneş de onun üzerine batmayacak; çünkü o yok-suldur ve yüreğini ona bağlamıştır, yoksa sana karşı Yahve'ye feryat eder, bu da sana günah olur.

¹⁶ Çocukları uğruna babalar, babaları uğruna da çocuklar öldürülmeyecek. Herkes kendi günahı için öldürülecektir.

¹⁷ Yabancıyı ya da yetimi adaletten yoksun bırakmayacak, dul kadının giysilerini rehin almay-acaksın; ¹⁸ ama Mısır'da köle olduğunu ve Tanrın Yahve'nin seni orada kurtardığını hatırlayacaksın. Bu yüzden sana bu şeyi yapmanı buyuruyorum.

¹⁹ Tarlada hasadını biçtiğinde ve bir demetini tarlada unuttuğunda, onu almak için tekrar git-meyeceksin. Bu, yabancıнын, yetimin ve dul kadının olacak, ta ki, Tanrın Yahve ellerinin her işinde seni kutsasın. ²⁰ Zeytin ağacını dövdüğünde bir daha dalların üzerinden geçmeyeceksin. Ya-bancının, yetimin ve dul kadının olacaktır.

²¹ Bağını hasat ettiğinde, onu kendi ardından devşirmeyeceksin. Yabancıнын, yetimin ve dul kadının olacaktır. ²² Mısır diyarında köle olduğunu hatırlayacaksın. Bu yüzden sana bu şeyi yapmanı buyuruyorum.

25

¹ İnsanlar arasında bir anlaşmazlık olur da yargıya gelirlirse ve hakimler onları yargılasa, o zaman doğruyu haklı çıkaracak ve kötüyü mahkûm edeceklerdir. ² Kötü adam dövülmeyi hak ediyorsa, hakim onu kendi önünde yere yatırtacak ve kötülüğüne göre, sayıyla onu dövdürecektir. ³ Onu en fazla kırk sopayla cezalandırabilir. Daha fazlasını ver-meyecek, yoksa daha fazlasını verirse ve onu bu

kadar çok sopayla döverse, o zaman kardeşin senin gözünde alçalır.

⁴ Harman döerken öküzün ağzını bağlamayacaksın.

⁵ Eğer kardeşler birlikte oturuyorsa ve içlerinden biri ölürse ve oğlu yoksa, ölenin karısı dışarıda bir yabancıyla evlenmeyecek. Kocasının erkek kardeşi onun yanına girecek ve onu kendine eş olarak alacak ve ona karşı kayın biraderlik görevini yerine getirecektir. ⁶ Öyle ki, kadının doğurduğu ilk doğan, ölen kardeşinin adına varis olacak ve onun adı İsrail'den silinmeyecektir.

⁷ Eğer adam kardeşinin karısını almak istemezse, o zaman kardeşinin karısı kapıya çıkıp ihtiyarların yanına çıkacak ve şöyle diyecek: “Kocamın erkek kardeşi, İsrail'de kardeşine isim yetiştirmeyi reddediyor. Bana karşı kayın birederlik görevini yerine getirmeyecek.” ⁸ O zaman kentın ihtiyarları onu çağırıp onunla konuşacaklar. Eğer adam ayağa kalkıp, “Onu almak istemiyorum” derse, ⁹ o zaman kardeşinin karısı ihtiyarların önünde onun yanına gelecek, çarığına ayağından çıkaracak ve yüzüne tükürecek. Kadın yanıt verip, “Kardeşinin evini bina etmeyen adama böyle yapılacak” diyecek. ¹⁰ İsrail'de onun adı, “Çarığı çıkarılmış olanın evi” diye çağrılacak.

¹¹ Erkekler birbirleriyle kavga ederken ve birinin karısı, kocasını kendisine vuran kişinin elinden kurtarmak için yaklaşp, elini uzatır onu mahrem yerlerinden tutarsa, ¹² o zaman onun elini keseceksin. Gözün acımayacaktır.

¹³ Torbanda biri ağır, biri hafif olmak üzere farklı ağırlıklar bulunmayacak. ¹⁴ Evinde biri büyük, biri küçük olmak üzere farklı ölçüler bulunmayacak. ¹⁵ Tam ve doğru bir tartın olacak. Tanrın Yahve'nin sana vermekte olduğu ülkede günlerin uzun olsun diye, tartın tam ve doğru olacak. ¹⁶ Böyle şeyler yapanlar, haksızlık yapan herkes Tanrın Yahve'ye iğrençtirler.

¹⁷ Siz Mısır'dan çıkarken Amalek'in yolda size ne yaptığını, ¹⁸ yolda seni nasıl karşıladığını ve siz baygın ve bitkinen, senin en geride kalanlarını, arkanda zayıf olan herkesi nasıl vurduğunu hatırla; Tanrı'dan da korkmadı. ¹⁹ Bu nedenle öyle olacak ki, Tanrın Yahve'nin mülk edinmek üzere sana miras olarak vermekte olduğu ülkede, Tanrın Yahve seni çepeçevre bütün düşmanlarından rahat verdiğinde, Amalek'in anısını göğün altından sileceksin. Unutmayacaksın.

26

¹ Öyle olacak ki, Tanrın Yahve'nin miras olarak sana vermekte olduğu ülkeye girdiğinde, onu mülk edinip orada oturduğunda, ² Tanrın Yahve'nin sana vermekte olduğu diyardan toplayacağın toprağın bütün ürünün ilk ürününden bir kısmını alacaksın. Onu bir sepete koyacaksın ve Tanrın Yahve'nin adını yerleştirmek için seçeceği yere gideceksin. ³ O günlerde kâhin olana gelip şöyle diyeceksin: “Bugün senin Tanrın Yahve'ye, Yahve'nin bize vereceğine dair atalarımıza ant içtiği ülkeye geldiğimi açıkça söylüyorum.” ⁴ Kâhin sepeti elinden alıp Tanrın Yahve'nin sunağının önüne koyacak. ⁵ Tanrın Yahve'nin önünde

şöyle yanıt vereceksin: “Babam yok olmaya hazır bir Suriyeli'ydi. Sayıca az olarak Mısır'a indi ve orada yaşadı. Orada büyük, güçlü ve kalabalık bir ulus haline geldi. ⁶ Mısırlılar bize kötü davrandı, eziyet çektirdi ve bizi ağır işlere zorladılar. ⁷ Sonra atalarımızın Tanrısı Yahve'ye feryat ettik. Yahve sesimizi duydu ve sıkıntımızı, emeğimizi ve boyunduruğumuzu gördü. ⁸ Yahve güçlü eliyle, uzanmış koluyla, büyük dehşetle, belirtilerle ve harikalarla bizi Mısır'dan çıkardı; ⁹ ve bizi bu yere getirip bu diyarı, süt ve bal akan diyarı bize verdi. ¹⁰ Şimdi, işte, ey Yahve, senin bana verdiğin toprağın ilk ürününü getirdim.” Onu Tanrın Yahve'nin önüne koyacaksın ve Tanrın Yahve'nin önünde tapınacaksın. ¹¹ Sen ve Levili, aranızda olan yabancı, Tanrın Yahve'nin sana ve evine verdiği bütün iyiliklerle sevineceksiniz.

¹² Ondalık yılı olan üçüncü yılda, ürününün bütün ondalığını verdiğinde, yemeleri için onu Levili'ye, yabancıya, yetime ve dul kadına vereceksin, ta ki, kapılarının içinde onlar yiyip doysunlar. ¹³ Tanrın Yahve'nin önünde diyeceksin ki, “Kutsal şeyleri evimden kaldırdım, ayrıca bana buyurduğun gibi, verdiğin bütün buyruklara göre onları Levili'ye, yabancıya, yetime ve dul kadına verdim. Senin buyruklarından çıkmadım ve unutmadım. ¹⁴ Yas tutarken ondan yemedim, kirliyken ondan hiçbirini çıkarmadım, ölü için de ondan vermedim. Tanrım Yahve'nin sözünü dinledim. Bana buyurduğu her şeye göre yaptım. ¹⁵ Kutsal konutundan, gökten aşağıya bak ve halkın İsrail'i ve atalarımıza ant içerek bize verdiğin diyarı, süt ve bal akan diyarı

kutsa.”

¹⁶ Bugün Tanrın Yahve bu kuralları ve ilkeleri yapmanı buyuruyor. Bu nedenle bunları bütün yüreğinle ve bütün canınla tutup yapacaksın.

¹⁷ Bugün Yahve'nin Tanrın olduğunu, O'nun yollarında yürüyeceğini, kurallarını, buyruklarını, ilkelerini tutacağını ve O'nun sözünü dinleyeceğini bildirdin. ¹⁸ Yahve, sana söz verdiği gibi, bugün seni kendi mülkü olacağını ve O'nun bütün buyruklarını tutacağını bildirdi. ¹⁹ Övgüde, ünde ve saygınlıkta seni yarattığı bütün uluslardan üstün kılacak, öyle ki, söylediği gibi Tanrın Yahve'ye kutsal bir halk olasın.

27

¹ Moşe ile İsrail'in ihtiyarları halka buyurup dediler: “Bugün size buyurmakta olduğum bütün buyrukları tut. ² Öyle olacak ki, Yarden'den Tanrınız Yahve'nin sana vermekte olduğu ülkeye geçeceğiniz gün, kendine büyük taşlar dikip onları kireçle kaplayacaksınız. ³ Atalarının Tanrısı Yahve'nin sana söz verdiği gibi, Tanrın Yahve'nin sana vermekte olduğu süt ve bal akan ülkeye girebilmen için, bu yasanın bütün sözlerini onların üzerine yazacaksınız. ⁴ Bugün sana buyurmakta olduğum bu taşları Yarden'den geçtiğinde Eval Dağı'na dikecek ve onları kireçle kaplayacaksınız. ⁵ Orada Tanrın Yahve'ye taşlardan bir sunak yapacaksınız. Üzerlerinde herhangi bir demir alet kullanmayacaksınız. ⁶ Tanrın Yahve'nin sunağını kesilmemiş taşlardan yapacaksınız. Üzerinde Tanrın Yahve'ye yakmalık sunular sunacaksınız. ⁷ Esenlik

sunularını kesip orada yiyeceksin. Tanrın Yahve'nin önünde sevineceksin. ⁸ Bu yasanın bütün sözlerini taşların üzerine çok açık bir şekilde yazacaksın.”

⁹ Moşe ve Levili kâhinler bütün İsrail'e seslenip şöyle dediler: “Ey İsrail, sus ve dinle! Bugün sen Tanrın Yahve'nin halkı oldun. ¹⁰ Bu nedenle, Tanrın Yahve'nin sözünü dinleyecek, bugün sana buyurmakta olduğum O'nun buyruklarını ve kurallarını yapacaksın.”

¹¹ Moşe aynı gün halka buyurup dedi, ¹² “Arden'den geçtiğinizde, halkı kutsamak için Gerizim Dağı'nda şunlar duracak: Şimon, Levi, Yahuda, İssakar, Yosef ve Benyamin. ¹³ Lanet etmek için Eval Dağı'nda şunlar duracak: Ruven, Gad, Aşer, Zevulun, Dan ve Naftali. ¹⁴ Levililer yüksek sesle bütün İsrail halkına şöyle diyecekler, ¹⁵ 'Sanatçının el işi olan, Yahve'ye iğrenç olan oyma ya da dökme putu yapan ve onu gizlice diken adama lanet olsun!’

¹⁶ 'Babasına ya da annesine saygısızlık edene lanet olsun.' Bütün halk, 'Amin' diyecek.

¹⁷ 'Komşusunun sınırının yerini değiştirene lanet olsun.' Bütün halk, 'Amin' diyecek.

¹⁸ 'Körü yoldan saptırana lanet olsun.' Bütün halk, 'Amin' diyecek.

¹⁹ 'Yabancıdan, yetimden ve dul kadından adaleti esirgeyene lanet olsun.' Bütün halk, 'Amin' diyecek.

²⁰ 'Babasının karısıyla yatana lanet olsun, çünkü babasının yatağına saygısızlık etmiştir.' Bütün halk, 'Amin' diyecek.

21 'Herhangi bir hayvanla yatana lanet olsun.' Bütün halk, 'Amin' diyecek.

22 'Kız kardeşiyle, babasının kızıyla ya da annesinin kızıyla yatana lanet olsun.' Bütün halk, 'Amin' diyecek.

23 'Kayınvalidesiyle yatana lanet olsun.' Bütün halk, 'Amin' diyecek.

24 'Komşusunu gizlice öldürene lanet olsun.' Bütün halk, 'Amin' diyecek.

25 'Masum birini öldürmek için rüşvet alana lanet olsun.' Bütün halk, 'Amin' diyecek.

26 'Bu yasanın sözlerini yapmak için onları onaylamayana lanet olsun.' Bütün halk 'Amin' diyecek.”

28

1 Eğer Tanrın Yahve'nin sözünü dikkatle dinlersen ve bugün sana buyurmakta olduğum bütün buyrukları yapmak için tutarsan, öyle olacak ki, Tanrın Yahve seni dünyadaki bütün uluslardan üstün kılacaktır. 2 Tanrın Yahve'nin sözünü dinlersen, bütün bu bereketler üzerine gelecek ve seni ele geçireceklerdir. 3 Kentte de kutsanacaksın, kırda da kutsanacaksın. 4 Bedeninin ürünü, toprağının ürünü, hayvanlarının ürünü, sığırlarının yavruları ve sürünün yavruları kutsanacak. 5 Sepetin ve hamur teknen bereketli olacak. 6 İçeri girdiğinde kutsanacaksın, dışarı çıktığında da kutsanacaksın. 7 Yahve sana karşı ayaklanan düşmanlarını senin önünde vuracak. Onlar sana karşı bir yoldan çıkacaklar ve önünden yedi yoldan kaçacaklar. 8 Ambarlarında ve el attığın her şeyde Yahve senin üzerine bereket

buyuracak. Tanrın Yahve'nin sana vermekte olduğu ülkede O seni kutsayacaktır. ⁹ Tanrın Yahve'nin buyruklarını tutar ve O'nun yollarında yürürsen, Yahve sana ant içtiği gibi seni kendisi için kutsal bir halk olarak pekiştirecektir. ¹⁰ Yeryüzünün bütün halkları senin Yahve'nin adıyla çağrıldığını görecektir ve senden korkacaklar. ¹¹ Yahve'nin sana vermek için atalarınıza ant içtiği diyarda, Yahve bedeninin ürününde, hayvanlarının ürününde, toprağının ürününde sana çok bolluk verecektir. ¹² Yahve, ülkene yağmurunu mevsiminde vermek ve elinin bütün işleri kutlamak için gökteki güzel hazinesini sana açacaktır. Birçok ulusa borç vereceksin, ama sen ödünç almayacaksın. ¹³ Tanrın Yahve'nin bugün sana buyurmakta olduğum buyruklarını tutmak ve yapmak için onları dinlersen, ¹⁴ ve başka ilâhlara hizmet etmek için onların peşinden gitmek üzere bugün sana buyurmakta olduğum bütün sözlerden sağa ya da sola sapmazsan, Yahve seni kuyruk değil baş yapacak, altta değil yalnızca üstte olacaksın.

¹⁵ Ama öyle olacak ki, eğer Tanrın Yahve'nin sözünü dinlemez ve bugün sana buyurmakta olduğum O'nun bütün buyruklarını ve kurallarını yapmak üzere tutmazsan, bütün bu lanetler üzerine gelecek ve seni ele geçirecek. ¹⁶ Kentte de, tarlada da lanetli olacaksın. ¹⁷ Sepetin ve hamur teknen lanetli olacak. ¹⁸ Bedeninin ürünü, toprağının ürünü, sığırlarının yavruları ve sürünün yavruları lanetli olacak. ¹⁹ İçeri girdiğinde lanetli olacaksın, dışarı çıktığında da lanetli olacaksın. ²⁰ Kötü işlerinle beni terk ettiğin için, sen yok

oluncaya, hızla yok oluncaya dek, el attığın her şeyde Yahve senin üzerine lanet, şaşkınlık ve azar gönderecek. ²¹ Mülk edinmek için gitmekte olduğun ülkeden seni tüketinceye kadar, Yahve vebayı sana yapıştıracak. ²² Yahve seni veremle, ateşle, iltihapla, yüksek ateşle, kılıçla, küfle vuracak. Sen yok olana dek seni kovalayacaklar. ²³ Başının üzerindeki gökyüzü tunç, altındaki yeryüzü de demir olacak. ²⁴ Yahve ülkedeki yağmuru toz ve kum haline getirecek. Sen yok olana dek gökten üzerine inecektir. ²⁵ Yahve seni düşmanlarının önünde vurduracaktır. Onlara karşı bir yoldan çıkacaksın ve onların önünden yedi yoldan kaçacaksın. Dünyanın bütün krallıkları arasında ileri geri savrulacaksın. ²⁶ Cesetlerin gökteki bütün kuşlara ve yerdeki hayvanlara yem olacak, ve onları ürkütüp kaçırarak kimse olmayacak. ²⁷ Yahve seni Mısır'daki çibanlarla, urlarla, uyuzla ve iyileşemeyeceğin kaşıntıyla vuracak. ²⁸ Yahve seni delilikle, körlükle, yürek şaşkınlığıyla vuracak. ²⁹ Körlerin karanlıkta el yordamıyla yürüdüğü gibi, öğle vakti el yordamıyla yürüyeceksin ve yollarında başarılı olmayacaksın. Her zaman yalnızca ezilecek ve soyulacaksın ve seni kurtaracak kimse olmayacak. ³⁰ Bir kadınla nişanlanacaksın ve onunla başka bir adam yatacak. Ev yapacaksın ve içinde oturmayacaksın. Bağ diyeceksin, meyvesinden faydalanamayacaksın. ³¹ Öküzün gözlerinin önünde kesilecek ve ondan bir şey yemeyeceksin. Eşeğin gözünün önünden zorla alınacak ve sana geri verilmeyecek. Koyunların düşmanlarına verilecek ve seni kurtaracak

kimsen olmayacak. ³² Oğulların ve kızların başka halka verilecek. Gözlerin gün boyu bakacak ve özlemle sönecekler. Elinden bir şey gelmeyecek. ³³ Tanımadığın bir ulus toprağının ve bütün emeğinin ürününü yiyecek. Her zaman yalnızca sıkıştırılacak ve ezileceksin, ³⁴ öyle ki, gözlerinle gördüğüklerin seni delirtecek. ³⁵ Yahve seni dizlerinde ve bacaklarında, ayağının tabanından başının tepesine kadar iyileşemeyeceğin kötü çibanla vuracak. ³⁶ Yahve seni ve başına koyacağıın kralını, senin ve atalarının bilmediği bir ulusa götürecektir. Orada tahtadan ve taştan yapılmış başka ilâhlara hizmet edeceksin. ³⁷ Yahve'nin seni götüreceği bütün halklar arasında şaşılacak şey, özdeyiş ve dile düşmüş olacaksın. ³⁸ Tarlaya çok tohum taşıyacak, az toplayacaksın; çünkü çekirge onu tüketecek. ³⁹ Bağlar dikeceksin ve onları işleyeceksin, ama ne şarabından içeceksin ne de devşiriceksin, çünkü onları kurt yiyecek. ⁴⁰ Bütün sınırlarında zeytin ağaçların olacak, ama kendini yağla meshetmeyeceksin, çünkü zeytinlerin dökülecek. ⁴¹ Oğulların ve kızların olacak, ama onlar senin olmayacak, çünkü esarete gidecekler. ⁴² Bütün ağaçlarını ve toprağının ürününü çekirge yiyip bitirecek. ⁴³ Arandaki yabancı senin üzerinde yükseldikçe yükselecek, sen de alçaldıkça alçalacaksın. ⁴⁴ O sana ödünç verecek, sen ona ödünç vermeyeceksin. O baş olacak, sen de kuyruk olacaksın.

⁴⁵ Bütün bu lanetler üzerine gelecek, sen yok oluncaya dek seni kovalayıp sana yetişecekler; çünkü sana buyurduğu buyrukları ve kuralları

tutmak için Tanrın Yahve'nin sözünü dinlemedin. ⁴⁶ Bunlar sana ve soyuna sonsuza dek bir belirti ve harika olacak. ⁴⁷ Çünkü her şeyin bolluğu yüzünden Tanrın Yahve'ye sevinçle, memnuniyetle hizmet etmedin; ⁴⁸ bu nedenle Yahve'nin üzerine gönderdiği düşmanlarına açlık, susuzluk, çıplaklık ve her türlü yokluk içinde hizmet edeceksin. Seni yok edinceye kadar boynuna demir boyunduruk takacak. ⁴⁹ Yahve uzaktan, dünyanın öbür ucundan, kartal uçar gibi bir ulusu, dilini anlamadığın bir ulusu üzerine getirecek; ⁵⁰ yaşlılara saygı duymayan, çocuklara sevecenlik göstermeyen, sert yüzlü bir ulus. ⁵¹ Onlar sen yok olana dek hayvanlarının ürününü, toprağının ürününü yiyecekler. Sen yok oluncaya dek, sana tahıl, yeni şarap, yağ, hayvanlarının yavrularını ve sürünün yavrularını da bırakmayacaklar. ⁵² Bütün ülkende güvenmiş olduğun yüksek ve sağlam duvarların yıkılıncaya kadar seni bütün kapılarında kuşatacaklar. Tanrın Yahve'nin sana verdiği ülkenin her yerinde seni bütün kapılarında kuşatacaklar. ⁵³ Kuşatmada ve düşmanlarının seni sıkıntıya sokacağı sıkıntı sırasında, kendi bedenini ürününü, Tanrın Yahve'nin sana verdiği oğullarının ve kızlarının etini yiyeceksin. ⁵⁴ Aranızda şefkatli ve çok nazik olan adamın gözü kardeşine karşı, sevdiği karısına karşı ve elinde kalan çocuklarından arta kalanlara karşı kötü olacaktır, ⁵⁵ öyle ki, kuşatmada ve düşmanının bütün kapılarında seni sıkıntıya sokacağı sıkıntı sırasında, kendine hiçbir şey kalmadığı için kendisinin yemekte olduğu çocuklarının etinden onlardan hiçbirine bir şey

vermeyecek. ⁵⁶ Aranda, incelik ve şefkat uğruna ayağının tabanını yere koymaya alışmamış olan şefkatli ve nazik kadının, sevdiği kocasına karşı, oğluna karşı, kızına karşı, ⁵⁷ ayakları arasından çıkan yeni doğan çocuğuna karşı, doğuracağı çocuklara karşı kötü olacak; çünkü kuşatmada ve kapılarında düşmanının seni sıkıntıya sokacağı sıkıntı sırasında her türlü yokluktan dolayı onları gizlice yiyecek. ⁵⁸ Eğer bu yüce ve heybetli Tanrın YAHVE adından korkmak için bu yasanın bu kitapta yazılı olan tüm sözlerini yapmak üzere tutmazsan, ⁵⁹ o zaman Yahve senin belalarını ve soyunun belalarını korkunç, büyük uzun süreli vebalar, ağır ve uzun süreli hastalıklar edecek. ⁶⁰ Mısır'ın korktuğun bütün hastalıkları yeniden senin üzerine getirecek; ve sana yapışacaklar. ⁶¹ Sen yok olana dek, Yahve bu Yasa kitabında yazılmayan her hastalığı ve belayı da senin üzerine getirecek. ⁶² Tanrın Yahve'nin sözünü dinlemediğiniz için gökteki yıldızlar gibi kalabalık olsanız da sayıca az bırakılacaksınız. ⁶³ Öyle olacak ki, Yahve size iyilik yapmak ve sizi çoğaltmak için nasıl sevindiyse, Yahve sizi mahvetmek ve yok etmek için de öyle sevinecektir. Mülk edinmek için girmekte olduğunuz ülkeden söküleceksiniz. ⁶⁴ Yahve sizi yeryüzünün bir ucundan öbür ucuna kadar bütün halkların arasına dağıtacak. Orada senin ve atalarının bilmediği başka ilâhlara, tahtaya ve taşla bile hizmet edeceksin. ⁶⁵ Bu uluslar arasında rahat etmeyeceksin, ayak tabanın dinlenmeyecek; ama Yahve orada sana titreyen bir yürek, sönük gözler ve can çilesi verecek. ⁶⁶ Yaşamın önünde belirsizlik üzerinde asılı olacak. Gece gündüz korkacaksın ve

yaşamının güvencesi olmayacak. ⁶⁷Yüreğini ürküten korkundan ve gözlerinin gördüklerinden dolayı, sabah, “Keşke akşam olsaydı!” diyeceksin, akşam da, “Keşke sabah olsaydı!” diyeceksin. ⁶⁸Sana bir daha asla göremeyeceksin dediğim yoldan, Yahve seni gemilerle tekrar Mısır'a getirecek. Orada kendinizi erkek ve kadın köleler olarak düşmanlarınıza sunacaksınız ve kimse sizi satın almayacak.

29

¹ Bunlar, Yahve'nin Horev'de İsrail'in çocuklarına yapmış olduğu antlaşmaya ek olarak Moşe'ye Moav diyarında onlarla yapmasını buyurduğu antlaşmanın sözcükleridir. ² Moşe bütün İsrail'i çağırıp onlara şöyle dedi: “Yahve'nin Mısır diyarında Firavun'a, onun bütün hizmetkârlarına ve onun bütün ülkesine yaptığı her şeyi; ³ gözlerinizin gördüğü büyük denemeleri, belirtileri ve o büyük harikaları gördünüz. ⁴ Ancak Yahve bugüne kadar size bilmek için yürek, görmek için göz, duymak için kulaklar vermedi. ⁵ Size kırk yıl çölde yol gösterdim. Üzerinizdeki elbiseleriniz eskimedi, ayağınızda çarığınız eskimedi. ⁶ Benim Tanrınız Yahve olduğumu bilesiniz diye ekmek yemediniz, şarap ya da ağır içki içmediniz. ⁷ Bu yere geldiğinizde Heşbon Kralı Sihon ile Başan Kralı Og savaşmak için bize karşı çıktılar, biz de onları vurduk. ⁸ Onların ülkesini aldık ve miras olarak Ruvenliler'e, Gadlılar'a ve Manaşşe oymağının yarısına verdik. ⁹ Bu nedenle bu antlaşmanın sözcüklerini tutun ve onları yapın ki, yaptığınız her şeyde başarılı olasınız. ¹⁰ Bugün

hepiniz, başlarınız, oymaklarınız, ihtiyaçlarınız, görevlileriniz, bütün İsrail erkekleri, ¹¹ çocuklarınız, karılarınız ve konaklarınızın ortasında olan yabancılar, odununuzu kesenden suyunuzu çeken adama kadar Tanrınız Yahve'nin önünde duruyorsunuz. ¹² ta ki, Tanrınız Yahve'nin antlaşmasına ve Tanrın Yahve'nin bugün seninle yapmakta olduğu andına giresin; ¹³ ta ki, bugün seni kendi halkı olarak pekiştiresin ve sana söylediği ve atalarına, Avraham'a, İshak'a ve Yakov'a ant içtiği gibi, O senin Tanrın olsun. ¹⁴ Bu antlaşmayı ve bu andı yalnızca seninle değil, ¹⁵ bugün burada bizimle birlikte Tanrımız Yahve'nin önünde duranlarla ve ayrıca bugün burada aramızda olmayanlarla da yapıyorum. ¹⁶ (Çünkü siz Mısır ülkesinde nasıl yaşadığımızı ve geçmiş olduğumuz ulusların ortasından nasıl geldiğimizi biliyorsunuz; ¹⁷ ve onların iğrenç şeylerini ve aralarında bulunan ağaçtan, taştan, gümüşten ve altından yapılmış putları gördünüz); ¹⁸ öyle ki, aranızda o ulusların ilâhlarına hizmet etmek üzere Tanrımız Yahve'den yüreği dönen bir erkek, bir kadın, bir soy ya da oymak olmasın; aranızda acı zehir üreten bir kök bulunmasın; ¹⁹ ve öyle olmasın ki, bu lanetin sözlerini duyduğu zaman, yaşı kuruyla birlikte yok etmek için, "Yüreğimin inatçılığında yürüsem de esenliğe kavuşacağım" diyerek yüreğinde kendini kutsamasın. ²⁰ Yahve onu bağışlamayacak, ama o zaman Yahve'nin öfkesi ve kıskançlığı o adama karşı tütecek; bu kitapta yazılı olan bütün lanet onun üzerine inecek ve Yahve onun adını göklerin altından silecek. ²¹ Bu yasa kitabında yazılı olan antlaşmanın bütün lanetlerine göre, Yahve onu

İsrail'in bütün oymaklarından bela için ayıracak.

²² Gelecek kuşak, sizden sonra yükselecek çocuklarınız ve uzak ülkeden gelecek yabancı, o ülkedeki belaları ve Yahve'nin onu hasta ettiği hastalıkları gördüklerinde şöyle diyecekler:

²³ Yahve'nin öfkesinde ve gazabında yerle bir ettiği Sodom, Gomora, Adma ve Sevoyim gibi diyarının tümü kükürt, tuz ve yanıktır; ekilmez, ürün vermez ve ot yetiştirmez. ²⁴ Bütün uluslar da şöyle diyecek: “Yahve bu ülkeye bunu neden yaptı? Bu büyük öfkenin hiddeti ne anlama geliyor?”

²⁵ O zaman insanlar şöyle diyecekler: “Çünkü kendilerini Mısır diyarından çıkardığı zaman atalarının Tanrısı Yahve'nin kendileriyle yaptığı antlaşmayı bıraktılar; ²⁶ bilmedikleri ve O'nun onlara vermediği başka ilâhlara gidip hizmet ettiler ve onlara tapındılar. ²⁷ Bu nedenle Yahve bu kitapta yazılı olan tüm lanetleri bu ülkenin üzerine getirmek için ona karşı öfkesi alevlendi. ²⁸ Yahve öfkeyle, gazapla ve büyük hiddetle onları ülkelerinden söktü ve bugün olduğu gibi başka bir ülkeye attı.”

²⁹ Gizli şeyler Tanrımız Yahve'nindir; ama açığa çıkarılmış olan şeyler sonsuza dek bizim ve çocuklarımızındır; öyle ki, bu yasanın bütün sözlerini yapalım.

30

¹ Bütün bu şeyler, önünüze koyduğum kutsama ve lanet başına geldiğinde; Tanrın Yahve'nin seni sürdüğü bütün uluslar arasında bunları aklına getireceksin; ² ve Tanrın Yahve'ye dönüp, bugün sana buyurduğum her şeye göre, sen ve çocukların

bütün yüreğinizle ve bütün canınızla O'nun sözünü dinlediğinde, ³ o zaman, Tanrın Yahve seni esaretten kurtaracak, sana merhamet edecek ve dönecek, Tanrın Yahve'nin seni dağıttığı bütün halklardan seni toplayacaktır. ⁴ Eğer sürgünlerin göklerin en uzak bölgelerindeyse, Tanrın Yahve seni oradan toplayacak ve oradan geri getirecek. ⁵ Tanrın Yahve seni atalarının mülk edindiği ülkeye getirecek ve onu mülk edineceksin. O sana iyilik edecek ve sayını atalarından fazla çoğaltacak. ⁶ Tanrın Yahve'yi bütün yüreğinle, bütün canınla sevmek için, yaşayasın diye, Tanrın Yahve senin yüreğini ve soyunun yüreğini sünnet edecek. ⁷ Tanrın Yahve bütün bu lanetleri düşmanlarının, senden nefret edenlerin, sana zulmedenlerin üzerine koyacak. ⁸ Geri döneceksin, Yahve'nin sözünü dinleyeceksin ve bugün sana buyurmakta olduğum bütün buyrukları yapacaksın. ⁹ Tanrın Yahve, elinin her işinde, bedenini ürününde, hayvanlarının ürününde, toprağının ürününde seni başarılı kılacak; Çünkü Yahve atalarına nasıl sevindiyse, sana iyilik olsun diye senin için yeniden sevinecektir, ¹⁰ eğer Tanrın Yahve'nin sözünü dinlersen, O'nun bu yasa kitabında yazılı olan buyruklarını ve kurallarını tutarsan, eğer Tanrın Yahve'ye bütün yüreğinle, bütün canınla dönersen. ¹¹ Çünkü bugün sana buyurmakta olduğum bu buyruk senin için ne çok zor, ne de senden çok uzaktır. ¹² O göklerde değil ki, “Kim bizim için göğe çıkacak, onu bize getirecek ve onu bize duyuracak da, onu yapalım?” diyesin. ¹³ O denizin ötesinde değil ki, “Kim bizim için denizi aşacak, onu bize getirecek ve onu bize duyuracak

da onu yapalım?” diyesin. ¹⁴ Ancak onu yapasın diye söz sana çok yakındır, ağzında ve yüreğindedir. ¹⁵ İşte, bugün önünüze yaşam ve bolluğu, ölüm ve kötülüğü koydum. ¹⁶ Çünkü bugün sana Tanrın Yahve'yi sevmeni, O'nun yollarında yürümeni, buyruklarını, kurallarını ve ilkelerini tutmanı buyuruyorum; öyle ki, yaşayıp çoğalasın ve mülk edinmek için gitmekte olduğun ülkede Tanrın Yahve seni kutsasın. ¹⁷ Ama eğer yüreğin döner ve dinlemezsen, uzaklaşıp başka ilâhlara tapar ve onlara hizmet edersen, ¹⁸ bugün sana mutlaka yok olacağını bildiriyorum. Yarden'i aşarak mülk edinmek için girmekte olduğun ülkede günlerin uzun olmayacak. ¹⁹ Önüne yaşamla ölümü, kutsamayla laneti koyduğuma bugün gökleri ve yeri size karşı tanık etmek üzere çağırıyorum. Bu nedenle yaşamı seç ki, ²⁰ Tanrın Yahve'yi sevmek, O'nun sözünü dinlemek ve O'na bağlanmak için sen ve torunların yaşayasın, çünkü Yahve'nin atalarına, Avraham'a, İshak'a ve Yakov'a vermek üzere ant içtiği ülkede oturasın diye, O senin yaşamın ve günlerinin uzunluğudur.

31

¹ Moşe gidip bu sözleri bütün İsrail'e söyledi. ² Onlara şöyle dedi: “Bugün yüz yirmi yaşındayım. Artık dışarı çıkıp içeri giremiyorum. Yahve bana, 'Bu Yarden'den geçmeyeceksin' dedi. ³ Senin önünden geçecek olan Tanrın Yahve'dir. O, bu ulusları senin önünden yok edecek, sen de onları mülksüz bırakacaksın. Yahve'nin söylediği gibi

Yeşu önünden geçecek. ⁴ Yahve, Amorlular'ın kral-ları Sihon'u, Og'u ve ülkelerini yok ettiği zaman onlara yaptığını bunlara da yapacak. ⁵ Yahve onları senin önünde teslim edecek; sen de sana buyurmuş olduğum bütün buyruklara göre onlara yapacaksın. ⁶ Güçlü ve cesur olun. Onlardan korkmayın ve onlardan ürkmeyin; çünkü seninle birlikte giden Tanrın Yahve'nin kendisidir. Seni yüzüstü bırakmayacak ve seni terk etmeyecek.”

⁷ Moşe Yeşu'yu çağırıp bütün İsrail'in gözü önünde ona şöyle dedi: “Güçlü ve cesur ol, çünkü Yahve'nin atalarına vermek için ant içtiği ülkeye bu halkla birlikte gideceksin; ve orayı onlara sen miras aldıracaksın. ⁸ Önünden giden Yahve'nin kendisidir. O seninle olacak. Seni yüzüstü bırakmayacak ve seni terk etmeyecek. Korkma. Yılma.”

⁹ Moşe bu yasayı yazıp Yahve'nin Antlaşma Sandığı'nı taşıyan Levi oğulları kâhinlere ve İsrail'in bütün ihtiyarlarına teslim etti. ¹⁰ Moşe onlara şu buyruğu verdi: “Her yedi yılın sonunda, salıverilme yılının belirlenen zamanında, Çardaklar Bayramı'nda, ¹¹ bütün İsrail Tanrın Yahve'nin önünde, seçeceği yere görünmek için geldiğinde, bu yasayı bütün İsrail'in önünde, onların duyacağı şekilde okuyacaksın. ¹² Kapılarında bulunan halkı, erkekleri, kadınları, çocukları ve yabancıları toplayın ki, duysunlar, öğrensinler, Tanrın Yahve'den korksunlar ve bu yasanın bütün sözlerini yapmak için tutsunlar; ¹³ ve onların bilmeyen çocukları da duysunlar, mülk edinmek için Yarden üzerinden gitmekte olduğunuz ülkede yaşadığınız sürece, Tanrınız Yahve'den korkmayı

öğrensinler.”

¹⁴ Yahve Moşe'ye şöyle dedi: “İşte, öleceğin günler yaklaşıyor. Yeşu'yu çağır ve Buluşma Çadırı'nda hazır olun, ben de onu görevlendireyim.” Moşe ile Yeşu geldiler ve Buluşma Çadırı'na hazır oldular.

¹⁵ Yahve Çadırda bir bulut sütunu içinde göründü ve bulut sütunu Çadırın kapısının üzerinde durdu.

¹⁶ Yahve Moşe'ye şöyle dedi: “İşte, atalarınıza uyuyacaksınız. Bu halk ayaklanacak ve aralarında olmak için gitmekte oldukları ülkenin yabancı ilâhların ardınca fahişelik edecekler, beni terk edip onlarla yaptığım antlaşmayı bozacaklar. ¹⁷ O gün onlara karşı öfkem alevlenecek ve onları bırakacağım, yüzümü onlardan gizleyeceğim ve onlar yutulacaklar ve başlarına birçok kötülükler ve sıkıntılar gelecek; böylece, o gün, 'Bu kötülükler, Tanrımız aramızda olmadığı için başımıza gelmedi mi?' diyecekler. ¹⁸ Başka ilâhlara dönmekle yaptıkları kötülüklerden dolayı o gün mutlaka yüzümü çevireceğim.

¹⁹ “Şimdi bu ezgiyi kendiniz için yazın ve İsrail'in çocuklarına öğret. Bunu onların ağızına koy ki, bu ezgi İsrail'in çocuklarına karşı benim için tanık olsun. ²⁰ Çünkü onları atalarına ant içtiğim süt ve bal akan ülkeye getirdiğimde, yiyip doyup semirdiklerinde, o zaman başka ilâhlara dönüp onlara hizmet edecekler ve beni küçümseyecekler ve antlaşmamı bozacaklar. ²¹ Başlarına birçok kötülükler ve sıkıntılar geldiğinde, bu ezgi onların önünde tanık olarak tanıklık edecek; çünkü onların soyundan gelenlerin ağızında unutulmayacak; çünkü onlara söz verdiğim ülkeye onları getirmeden önce bugün

onların yollarını ve ne yapmakta olduklarını biliyorum.”

²² Moşe aynı gün bu ezgiyi yazıp İsrail'in çocuklarına öğretti.

²³ Nun oğlu Yeşu'yu görevlendirip şöyle dedi: “Güçlü ve cesur ol; Çünkü İsrail'in çocuklarını onlara ant içtiğim ülkeye sen götüreceksin. Ben seninle olacağım.”

²⁴ Moşe bu yasanın sözlerini bir kitaba yazmayı bitirince, bunlar tamamlanıncaya kadar, ²⁵ Moşe, Yahve'nin Antlaşma Sandığı'nı taşıyan Levililere şöyle buyurdu: ²⁶ “Bu yasa kitabını alın ve onu Tanrınız Yahve'nin Antlaşma Sandığı'nın yanına, sana karşı tanık olsun diye koyun. ²⁷ Çünkü isyanımı ve sert enseni bilirim. İşte, ben bugün hâlâ sizinle birlikte sağken, siz Yahve'ye karşı asi oldunuz. Ölümümden sonra ne kadar dahası olacak? ²⁸ Oymaklarınızın bütün ihtiyaçlarını ve görevlilerinizi yanıma toplayın da, bu sözleri onların kulaklarına söyleyeyim ve göğü ve yeri onlara karşı tanık oloarak çağırayım. ²⁹ Çünkü biliyorum ki, benim ölümümden sonra kendinizi tamamen yozlaştıracaksınız ve size buyurduğum yoldan sapacaksınız; ve son günlerde başınıza kötülük gelecek; çünkü ellerinizin işiyle O'nu öfkelenirmek için Yahve'nin gözünde kötü olanı yapacaksınız.”

³⁰ Moşe bu ezginin sözlerini bitirinceye dek bütün İsrail topluluğunun kulağına söyledi.

32

¹ Ey gökler, kulak verin, konuşayım.

Ağzımın sözlerini yeryüzü duysun.

- 2 Öğretim yağmur gibi damlayacak.
Sözüm düşecek, çiy gibi,
Narin çimenlerin üzerindeki hafif yağmur gibi,
Otların üzerindeki sağanaklar gibi.
- 3 Çünkü Yahve'nin adını duyuracağım.
Tanrımız'a büyüklük verin!
- 4 Kaya: O'nun işi tamdır,
Çünkü bütün yolları doğrudur. O haksızlık etmez,
Adil ve doğru, sadık bir Tanrı'dır.
- 5 O'na karşı çürük davrandılar.
Kusurlarından dolayı O'nun çocukları değildir.
Onlar sapık ve çarpık bir kuşaktır.
- 6 Ey akılsız ve bilgelikten yoksun insanlar,
Yahve'ye böyle mi karşılık veriyorsunuz?
Seni satın alan Baban O değil mi?
Seni yarattı ve seni durdurdu.
- 7 Eski günleri hatırlayın.
Birçok kuşakların yıllarını düşünün.
Babana sor, o sana gösterecektir;
Büyüklerine sor, onlar sana söyleyecektir.
- 8 Yüceler Yücesi uluslara miraslarını verdiğinde,
Adem'in çocuklarına ayırdığında,
Halkların sınırlarını İsrail'in çocuklarının sayısına göre belirledi.
- 9 Çünkü Yahve'nin payı kendi halkıdır.
Yakov O'nun mirasının hissesidir.
- 10 Onu kurak bir diyarda,
Uluyan bir çölde buldu.
Onun çevresini sardı.
Onunla ilgilendi.
Onu kendi gözbebeği gibi korudu.

- 11 Yuvasını harekete geçiren,
Yavrularının üzerinde kanat çırpın bir kartal
gibi,
Kanatlarını açtı, onları aldı,
Onları kanatları üzerinde taşıdı.
- 12 Ona yalnızca Yahve önderlik etti.
Yanında yabancı bir ilâh yoktu.
- 13 Onu yeryüzünün yüksek yerlerine bindirdi.
Tarlanın ürününü yedi.
Ona kayadan bal, çakmaktaşıdan yağ emdirdi;
- 14 Kuzuların yağıyla
Sürünün tereyağını, koyunların sütünü,
Buğdayın en iyisiyle,
Başan cinsi koçlar ve keçileri yedin.
Üzümün kanından şarap içtin.
- 15 Ama Yeşurun şişmanladı ve tekmeledi.
Sen şişmanladın. Sen kalınlaştın. Sen gösterişli
oldun.
Sonra kendisini yaratan Tanrı'yı terk etti,
Kurtuluşunun Kayası'nı reddetti.
- 16 Onu yabancı ilâhlarla kıskandırdılar.
İğrenç şeylerle O'nu öfkeliendirdiler.
- 17 Tanrı'ya değil iblislere,
Bilmedikleri ilâhlara, atalarınızın korkmadığı,
Son zamanlarda ortaya çıkan yeni ilâhlara kur-
ban kestiler.
- 18 Baban olan Kaya'yı aklından çıkardın,
Seni dünyaya getiren Tanrı'yı unuttun.
- 19 Yahve, oğullarının ve kızlarının kışkırtmalarını
gördü,
Tiksindi.
- 20 “Yüzümü onlardan gizleyeceğim” dedi.
Bakalım sonları ne olacak;

Çünkü onlar çok sapkın bir kuşaktır,
Kendilerinde sadakat bulunmayan
çocuklardır.

- 21 Beni Tanrı olmayanla kıskandırdılar.
Kibirleriyle beni öfkeliendirdiler.
Ben de onları halk olmayanlarla
kıskandıracığım.
Akılsız bir ulusla onları öfkeliendireceğim.
- 22 Çünkü öfkemde,
Ölümler diyarının en dibine kadar yanan bir
ateş alevlendi,
Ürünüyle yeryüzünü yiyip bitiriyor,
Dağların temellerini ateşe veriyor.
- 23 “Üzerlerine kötülükler yığacağım.
Oklarımı onların üzerinde tüketeceğim.
- 24 Açlıkla telef olacaklar,
Yakıcı ateşle ve acı yıkımla yenilip bitirilecek-
ler.
Toprakta sürünen engerek zehiriyle birlikte,
Hayvanların dişlerini üzerlerine göndereceğim.
- 25 Hem genci, hem kızı, emzikteki çocukla, ak saçlı
adamı,
Dışarıda kılıç, içeride dehşet yok edecek.
- 26 Düşmanlar yanlış hüküm vermesinler,
Bizim elimiz üstün geldi,
Demesinler diye, düşmanın kışkırtmasından ko-
rkmasaydım;
- 27 Derdim: Onları uzaklara dağıtacağım,
İnsanlar arasından onların anısına son vere-
ceğim”
- 28 Çünkü onlar öğütten yoksun bir ulustur.
Onlarda anlayış yoktur.

- 29 Keşke bilge olsalardı, bunu anlasalardı,
Sonlarını da düşünselerdi!
- 30 Kayaları onları satmış olmasaydı,
Yahve onları teslim etmiş olmasaydı,
Nasıl biri bin kişiyi kovalardı ikisi de on bin
kişiyi kaçırdı?
- 31 Çünkü onların kayası bizim Kayamız gibi değil,
Düşmanlarımız bile bunu kabul ediyor.
- 32 Çünkü onların asması Gomorra kırlarındaki,
Şodom asmasındandır.
Üzümleri zehirli üzümdür. Salkımları acıdır.
- 33 Onların şarabı yılanların zehiri,
Engereklerin zalim zehridir.
- 34 “Bu, hazinelerimin arasında mühürlenmiş,
Yanımda saklı değil mi?
- 35 Öç benimdir ve ayaklarının kaydığı zaman
karşılık veririm;
Çünkü onların felaket günü yakındır.
Onların hükmü hızla onlara doğru geliyor.”
- 36 Çünkü Yahve kendi halkını yargılayacak,
Hizmetkârlarının gücünün tükendiğini,
Kimsenin kalmadığını,
kapalı ya da serbest kimsenin kalmadığını
görünce,
Onlara acıyacaktır.
- 37 O şöyle diyecek:
“Kurbanlarının yağını yiyen ve dökmelik sunu
şarabını içen,
Sığındıkları kaya olan ilâhları nerede?”
- 38 Kalkıp size yardım etsinler!
Onlar sizin korumanız olsun.
- 39 “Bakın, şimdi ben, ben O'yum.

Yanımda başka ilâh yoktur. Ben öldürür ve ben yaşatırım.

Ben yaralar ve ben iyileştiririm.

Elimden kurtarabilecek kimse yoktur.

40 Çünkü elimi göğe kaldırıyorum,
Ebedi varlığımın hakkı için şunu ilan ediyorum:

41 İşıtlılı kılıcımı bilersen,
Elim yargıda onu kavrarsa;
Düşmanlarımdan öçalacağım,
Benden nefret edenlere karşılığını vereceğim.

42 Oklarımı kanla sarhoş edeceğim.
Kılıcım, düşman önderlerinin başıyla,
Öldürülmüş olanların ve esirlerin kanıyla et yiyecek. ”

43 Ey, siz uluslar, O'nun halkıyla birlikte sevinin;
çünkü hizmetkârlarının kanının öcünü alacak.
Düşmanlarından öç alacak ve diyarı ve halkı için kefaret edecektir.

44 Moşe Nun oğlu Yeşu ile geldi ve bu ezginin bütün sözlerini insanların kulaklarına söyledi.

45 Moşe bu sözlerin tümünü bütün İsrail'e söylemeyi bitirdi. 46 Onlara, “Bugün size tanıklık ettiğim, çocuklarınıza bu yasanın tüm sözlerini tutup yapmaya buyuracağınız bütün sözlere yüreğinizi koyun. 47 Çünkü bu sizin için boş bir şey değildir, çünkü bu sizin yaşamınızdır, mülk edinmek için Yarden üzerinden geçmekte olduğunuz ülkede bununla günleriniz uzayacaktır.”

48 Yahve, aynı gün Moşe'ye konuşup dedi,
49 “Yeriha karşısında, Moav ülkesinde olan bu Avarim dağına, Nebo Dağı'na çık; mülk olarak İsrail'in çocuklarına vermekte olduğum Kenan

diyarını gör. ⁵⁰ Kardeşin Harun Hor Dağı'nda ölüp halkına kavuştuğu gibi, sen de çıkmakta olduğun dağda öl ve halkına kavuş; ⁵¹ çünkü Zin Çölü'nde, Kadeş Meriva sularında, İsrail'in çocukları arasında bana karşı günah işlediniz; çünkü İsrail'in çocukları arasında kutsallığımı yukarıda tutmadınız. ⁵² Ülkeyi uzaktan göreceksiniz; ama oraya İsrail'in çocuklarına vermekte olduğum diyara girmeyeceksin. ”

33

¹ Bu, Tanrı adamı Moşe'nin ölümünden önce İsrail'in çocuklarına söylediği kutsama sözleridir.

² Şöyle dedi,

“Yahve Sina'dan geldi, Seir'den onlara yükseldi.

Paran Dağı'ndan parladı.

On binlerce kutsalıyla geldi. Sağ elinde onlar için ateşli bir yasa vardı.

³ Evet, halkları sever. Bütün kutsalları senin elindedir.

Ayaklarının dibinde oturdular.

Her biri sözlerini kabul eder. ⁴ Moşe bize bir yasa buyurdu,

Yakov'un topluluğu için bir miras.

⁵ İsrail'in bütün oymaklarıyla birlikte,
Halkın başları toplandığı zaman,
Yeşurun'da O kraldı.

⁶ “Ruven yaşasın ve ölmesin;

Adamları sayıca az olmasın.”

⁷ Yahuda için budur dedi,

“Ey Yahve, Yahuda'nın sesini duy.

Onu halkının içine getir.

Elleriyle kendisi için uğraştı.

- Düşmanlarına karşı yardımı sen olacaksın. ”
- 8 Levi hakkında şöyle dedi,
“Tummim'in ve Urim'in Tanrısal olanlarıdır,
Massa'da onu denedin,
Meriva sularında onunla çekiştin.
- 9 Babası ve annesi hakkında “Onu görmedim” dedi.
Kardeşlerini tanımadı ve kendi çocuklarını
bilmedi;
Çünkü senin sözünü tuttular ve antlaşmanı ko-
rumaktalar.
- 10 Yakov'a ilkelerini,
İsrail'e yasanı öğretecekler.
Senin önünde buhur,
Sunacağının üzerine bütün yakmalık sunuyu
koyacaklar.
- 11 Yahve onun becerilerini kutsa.
Ellerinin işini kabul et.
Ona karşı ayaklananların ve ondan nefret
edenlerin,
Yeniden kalkmasınlar diye kalçalarından vur. ”
- 12 Benyamin hakkında şöyle dedi,
“Yahve'nin sevgilisi O'nun yanında güvende
oturacaktır.
Onu bütün gün boyunca örter.
O'nun omuzları arasında oturur. ”
- 13 Yosef hakkında şöyle dedi,
“Diyarı Yahve tarafından, göklerin değerli
şeyleriyle,
Çiyle, altında yatan derinlikle,
- 14 Güneş ürününün değerli şeyleriyle,
Ayların verdiği değerli şeylerle,
- 15 Kadim dağların en iyi şeyleriyle,
Sonsuz tepelerin değerli şeyleriyle,

- 16 Yeryüzünün değerli şeyleriyle ve onun doluluğuyla,
Çalıda yaşayanın iyiliğiyle kutsansın.
Bunlar Yosef'in başı üzerine,
Kardeşlerinden ayrı olanın başının tacı üzerine gelsin.
- 17 Heybet, sürüsünün ilk doğanına aittir.
Onun boynuzları yaban öküzünün boynuzlarıdır.
Onlarla bütün halkları dünyanın uçlarına itecek.
Onlar Efraim'in onbinleridir. Onlar Manaşe'nin binleridir.”
- 18 Zevulun kakkında şöyle dedi,
“Ey Zevulun, dışarı çıkışınla,
Ey İssakar çadırlarında sevinin.
- 19 Onlar halkları dağa çağıracaklar.
Orada doğruluk kurbanları sunacaklar,
Çünkü denizlerin bolluğunu, kumun gizli hazinelerini çıkaracaklar ”
- 20 Gad hakkında şöyle dedi,
“Gad'ı genişleten kutsanmıştır.
Dişi aslan gibi oturuyor,
Kolu da başın tacını da parçalar.
- 21 Kendisi için ilk parçayı sağladı,
Çünkü kanun koyanın payı onun için ayrıldı.
Halkının başlarıyla geldi. Yahve'nin doğruluğunu ve O'nun ilkelerini, İsrail'le birlikte yerine getirdi.”
- 22 Dan hakkında şöyle dedi,
“Dan, Başan'dan sıçrayan bir aslan yavrusudur.”
- 23 Naftali hakkında şöyle dedi,

- “Ey Naftali, lütufla doygundur,
Yahve'nin bereketiyle dolu,
Batıyı ve güneyi mülk edin.”
- 24 Aşer hakkında şöyle dedi,
“Aşer çocuklarla kutsanmıştır.
Kardeşleri tarafından kabul görsün.
Ayağını yağa batırsın.
- 25 Sürgülerin demir ve tunç olacaktır.
Günlerin gibi, gücün öyle olacak.
- 26 “Ey Yeşurun, sana yardım için göklere,
Haşmetiyle gökyüzüne binen Tanrı gibisi yok-
tur.
- 27 Ebedi Tanrı senin konutundur.
Altında olan ebedi kollardır.
Düşmanı senin önünden itti ve 'Harap et!' dedi.
- 28 İsrail, tahıl ve yeni şarap ülkesinde,
Yalnızca Yakov'un pınarı güvenlikte oturuyor.
Evet, O'nun gökleri çiy damlatıyor.
- 29 Mutlusun, ey İsrail!
Senin gibi, yardımının kalkanı,
Haşmetinin kılıcı olan,
Yahve tarafından kurtarılan bir halk var mı?
Düşmanların kendilerini sana teslim edecek-
ler.
Onların yüksek yerlerine basacaksın.”

34

¹ Moşe Moav ovalarından Nebo Dağı'na, Yeriha'nın karşısındaki Pisga Tepesi'ne çıktı. Yahve ona Gilead'dan Dan'a kadar olan toprakların tamamını, ² Naftali'nin tamamını, Efraim ve Manaşşe diyarını, Batı Denizi'ne kadar tüm Yahuda ülkesini, ³ ve güneyi ve Soar'a kadar palmye ağaçları kenti olan Yeriha kenti vadisindeki ovayı

gösterdi. ⁴ Yahve ona şöyle dedi: “Burası Avraham'a, İshak'a ve Yakov'a, 'Onu senin soyuna vereceğim' diye ant içtiğim ülkedir. Onu gözlerinle sana gösterdim, ama sen oraya girmeyeceksin”

⁵ Böylece Yahve'nin sözü uyarınca, Yahve'nin hizmetkârı Moşe Moav diyarında öldü. ⁶ Tanrı onu Moav ülkesinde, Beyt-Peor'un karşısındaki vadide gömdü; ancak bugüne kadar mezarının nerede olduğunu kimse bilmez. ⁷ Moşe öldüğünde yüz yirmi yaşındaydı. Ne gözü zayıfladı, ne de gücü tükendi. ⁸ Moşe için yas ağlama günleri sona erinceye kadar İsrail'in çocukları Moav ovalarında Moşe için otuz gün ağladılar. ⁹ Nun oğlu Yeşu bilgelik ruhuyla doluydu; çünkü Moşe ellerini onun üzerine koymuştu. İsrail'in çocukları onu dinlediler ve Yahve'nin Moşe'ye buyurduğu gibi yaptılar. ¹⁰ Yahve'nin Mısır ülkesinde yapması için onu Firavun'a ve bütün hizmetkârlarına, bütün diyarına gönderdiği belirtilerde ve harikalarda, ¹¹ bütün İsrail'in gözü önünde Moşe'nin yapmış olduğu bütün güçlü elde, ¹² bütün dehşet verici işlerde, o zamandan beri Moşe gibi Yahve'nin yüz yüze bildiği başka bir peygamber İsrail'de çıkmadı.

Yeni Türkçe Kutsal Kitap Çevirisi (YTC) The Holy Bible in the Turkish Language, translated from the World English Bible

Copyright © 2023, 2024 İsmail Serinken

Language: Türkçe (Turkish)

Bu çeviride Tanrı'nın Çıkış 3:14-15 ayetlerinde Moşe'ye açıklamış olduğu, değişmez ve ebedi adı "Yahve" kullanılmıştır. Yine Tanrı'nın kutsal adından gelen ve bütün adların üzerindeki en yüce ad olan Mesih'in adı da, özgün haliyle, Yeşua" olarak kullanılmıştır. Kutsal Kitap'ta bulunan tüm diğer adlar da özgün halleriyle kullanılmıştır. Bu çeviri yapılırken çevirinin yapıldığı ana metin olan World English Bible (WEB) çevirisi gibi, metni daha anlaşılır hale getirme çabasıyla yapılan yorumlardan kaçınılmış, metin mümkün olduğu kadarıyla, kelime kelime, yani literal olarak çevrilmiştir.

CC-BY-ND

Bu İncil tercümesi kontrol ediliyor. Eğer herhangi bir hata bulursanız lütfen turytc@eBible.org adresinden bize bildirin.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-07-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Jul 2024 from source files dated 4 Jul 2024

19fdae70-69be-522d-9a4e-8538db60f3c5